

WESTERN

A. Deris

PROKLETSTVO ZLOČINA U PLANINI

ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

BROJ 171 • 46000 DINARA

WESTERN

171

1989

A. Berenson

**PROKLETSTVO
ZLOČINA U PLANINI**

X-100

Odgovorni urednik
MILORAD PREDOJEVIĆ

Urednici izdanja
PIROŠKA MATIĆ
JOVAN ČANADANOVIĆ

Recenzent
E. PRAVICA

Izdaje i štampa NIŠRO »DNEVNIK«, OOUR Izdavačka delatnost, Vojvo-
danski brigada 7. Novi Sad, telefon (021)621-555 ● Žiro-račun
65700-603-6350 ● Direktor NIŠRO »Dnevnik«, **Dušan Tomić** ● Ruko-
vodilac OOUR Izdavačke delatnosti: **Ilija Vojnović** ● Glavni i odgovorni
urednik: **Todor Đurić** ● Grafički urednik: **Juliš Arvanitidis** ● Sekretar Re-
dakcije: **Zdenka Karabasil** ● Korektor: **Sava Malešev**

PROKLETSTVO ZLOČINA U PLANINI

Stranac je svojom pojavom u malom gradu između Longmonta i Boulderu u severnom Koloradu, privukao pažnju ljudi koji su se zatekli na ulici.

Jahao je dobrog konja, bio lepo obučen, ali na njemu nije moglo da se otkrije ništa karakteristično, ništa po čemu bi se moglo petpostaviti kojoj vrsti ljudi ili kojoj profesiji pripada.

I, za razliku od svih pridošlica, ovaj nije zastao pred salunom nego pred berbernicom.

Svezao je konja za direk i ušao.

Ljubazno je pozdravio prisutne i seo na slobodnu stolicu. Prisutni građani nisu bili u berbernici da bi se obrijali i ošišali; bar ne svi.

Berbernica je bila jedino mesto u gradu na kom su muškarci mogli da na miru razglabaju o svemu što ih interesuje. Razmenjivali su mišljenje o tekućoj politici, raspravljali o vremenu i prilikama u gradu, pričali o tome koliko je zlata iskopano u rudnicima.

U mestu je bilo i saluna, ali tamo se nije moglo razgovarati na miru, a, osim toga, u berbernici su uglavnom svi bili trezni, a i pomalo ponosni na činjenicu da vreme mogu prekratiti i druge, a ne samo na mestima gde se pije, svađa i tuče. U

svakom slučaju, ta kategorija ljudi u Grinvilu bila je u manjini.

Pošto je seo, nepoznati je uzeo drveni okvir sa drškom, u kom su bile novine. Datum nije bio naročito nov, ali to i nije bilo mnogo važno.

Pit Kolman nije uzimao novine zato da bi o svemu bio dobro obavešten nego zato što je u njegovu berbernicu bar jednom nedeljno nailazio neko ko zna da čita.

Budni strančev pogled samo je na izgled bio uprt u novine. On nije znao da čita, ali ljudi to nisu mogli znati, jer ga nisu poznavali.

Napregao je sluh.

Ipak, od svega onoga što se pričalo među prisutnima, za njega nije bilo ničeg interesantnog.

Kolman pride strancu.

— Šta ste želeli, gospodine... — počeo je, očekujući da će se nepoznati predstaviti, ali to se nije dogodilo.

— Šišanje i brijanje — odgovorio je kratko.

Pit Kolman je, već po prirodi svog posla, bio navikao da čuje sve novosti, da je obavešten o svemu što se događa u gradu i okolini.

A i po prirodi je bio radoznao. Zato je upitao nepoznatu mušteriju:

— Mogu li čuti od vas odakle ste došli?

— Iz Montrouza.

— Ostajete li kod nas, ili ste samo u prolazu? — interesovalo je Kolmana.

— Zavisi.

Kolmanu se nije svidalo što svaku reč kao kleštima mora da izvlači iz stranca, ali ništa nije mogao da preduzme protiv toga. Mogao je samo da se nada da će se stranac vremenom ipak raspričati.

Prisutni u berbernici su prestali da pričaju.

I oni su želeli da čuju ko je stranac, o čemu razgovara, da saznaju šta ga ja navelo da dođe u njihov mali, zabačeni grad.

Kolman je nastavio da ga ispituje.

— Imate rođaka u našem kraju?

— Nemam.

— Onda, znači, imate prijatelje — izgovorio je berberin svoju konstataciju.

— Nemam.

Berberin se namršti. Ni ostalima nije bilo svejedno što razgovor ne teče onako kako bi to njima odgovaralo.

Kolman stavi strancu čisti peškir oko vrata i odluči da ga više ne zapitkuje, jer mu je postalo jasno da čovek nije raspoložen za razgovor ili da, jednostavno, ni sa kim neće da priča o sebi.

Ipak, nije izdržao a da već posle jednog minuta ne upita:

— Da vam možda nisu poznate prilike u našem mestu?

— Nisu.

— Onda vas moram upozoriti da ljudi koji žive ovde zaziru od nepoznatih. Imali smo, u više navrata, velikih neprilika sa nekim sa strane...

Stranac ravnodušnim pogledom odmeri Kolmana, a zatim izgovori prvu dužu rečenicu otkako je kročio u Kolmanovu berbernicu:

— To znači, da ni ja ne bi trebalo da se zadržavam ovde ako za to ne-

mam neki određeni razlog? To ste hteli da kažete, zar ne? Pretpostavljam, još, da bi taj razlog trebalo da se svidi građanima Grinvila. Da li ste zbog toga pitali da li ovde imam rođaka ili prijatelja?

— Pa... nisam baš mislio tako... — snebivao se Pit Kolman. — Mislio sam da vam kažem da, u slučaju da se ne ponašate onako kako to očekuju građani Grinvila...

Stranac se namršti.

Izgledalo je kao da će ga strpljenje izdati i kao da će hteti da se obračuna sa Kolmanom zbog svega što je ovaj govorio.

Kad je progovorio, glas mu je bio sasvim tih, ali ne bez prizvuka pretnje:

— Otkad to berberin određuje kako stranac treba da se ponaša u jednom gradu? Šta vam, u tom slučaju, radi šerif? Imate li ga uopšte? Imate li sudiju, tužioca?

Kolman malo popusti.

— Ne treba da vas ljuti ono što vam govorim, gospodine — rekao je. Ja samo pomažem našem šerifu, doduše, samo rečima, ali ipak... i to je nešto...

Ljudi u berbernici su se glasno smejali.

Pošto je razgovor krenuo, atmosfera je postala opuštenija, pa su i drugi odlučili da učestvuju u njemu.

Neki brkati kauboj lupi dlanom o dlan, na taj način zatraživši tišinu, pa reče:

— Zaista je kod nas situacija ponekad smešna. Ne bi se moglo reći da šerif ima veliku podršku među građanima Grinvila, iako su ga oni sami birali...

Neko ga prekide:

— E, to je... hm... o tome bi se moglo diskutovati...

Prvi govornik podiže ruku:

— U redu, u redu! Govorim ono

što se zvanično zna. Dakle, šerifa su birali građani Grinvila, ali on nema baš neku podršku od njih. Setite se samo kad treba sastaviti poteru. Niko neće, osim ako je posredi nešto sasvim bezazleno, iz čega bi se šerif izvukao i bez pomoći sa strane. Jedino je učiteljica Mili Metju u svako doba spremna da ide s njim u poteru ili da mu pomogne na drugi način. U pravu je Pit kada kaže da šerifu pomaže uglavnom rečima.

— Rede, preteruješ— javi se Pit Kolman. — Ako ćemo iskreno, niko od prisutnih ovde nije se proslavio hrabrošću. Svi čuvaju svoju kožu.

Brkajlija nije prokomentarisao te reči nego je nastavio, obraćajući se strancu:

— Ako malo duže ostanete u našem mestu, imaćete prilike da upoznate Mili Metju. Koliko znam, nema muškarca koji je ne obožava, bilo javno ili krišom.

Stranac se zainteresova:

— Znači, voli da je u njegovoj blizini? Mislim na vašeg šerifa. Da nije zaljubljena u njega?

Pošto je razgovor tekao spontano, niko od prisutnih nije registrovao da je čutljivi stranac već drugi put postavio pitanje u vezi sa njihovim šerifom.

Pit Kolman odgovori:

— Pa to zna svako dete u Grinvilu. Uostalom, ona je devojka, doduše malo starija, a i šerif je slobodan čovek. . .

— Tačno je da nijedno od njih nije u prvoj mladosti — reče jedan od prisutnih — ali mi se čini da bi bili skladan par.

— Zar nisu? — upita nepoznati. . .

— On se pravi kao da ništa ne primećuje, da ne zna koliko ona želi da je blizu njega.

Kauboj se nasmejavao i rekao:

— Kad bih se ja svidao takvoj že-

ni, bilo bi dovoljno da samo jednom pokaže da sam joj simpatičan, i ja bih već dobro znao šta ču!

Kad je smeh utihnuo, stranac upita:

— Kako se zove vaš šerif?

Kolmanu sinu da se taj čovek zapravo interesuje za njihovog šerifa.

Umesto da odgovori, berberin upita:

— A kako se zovete vi. Mislim da bi bio red da se prvo vi predstavite, jer ste ovde vi novi. Mene, a verujem i ostale, to veoma zanima. Isto tako, želeli bismo da čujemo šta vas je dovelo u Grinvil.

Stranac nije oklevao. Da ne bi izazvao sumnju prisutnih, odmah je odgovorio:

— Zovem se Ričard Smit. Da li vam je taj podatak dovoljan, ili vas zanima još nešto o meni?

— Dovoljno je, zasad. Inače, naš šerif se zove Dez Šerad.

— Tako sam i mislio. . .

— Poznajete ga?

Smit nije odgovorio.

I sam je pitao da li bi moglo da se nazove poznanstvom ono što je bilo između njega i Šerada.

Radoznali Kolman nastavi:

— Pitao sam to zato što je Dez živeo i u drugim gradovima Kolorada. Bio je i sudija u Durangu, u Denveru je jedno vreme radio kao šerifov pomoćnik, a u Pueblu je takođe bio šerif. Moguće je da ste se upoznali preko, nazovimo to, posla. Jesam li pogodio?

Smit sevnu očima.

— Mnogo pitate, Kolmane — reče. . .

Po tonu kojim je izgovorio tu rečenicu, berberin zaključio da stranac nije prijateljski raspoložen prema njihovom šerifu.

Smit se zamislio.

Dok ga je Kolman šišao, on je

pred sobom oživeo scenu od pre desetak godina...

..

Sedeći na optuženičkoj klupi zajedno sa Tedom Grifitom i Majkom Čipsom, Ričard Smit se iznenadio kad je ugledao sudiju. Očekivao je starijeg čoveka, sedog, energičnog i strogog, jer je tako zamišljao sudije sa Divljeg zapada.

Ali, pojavio se mlad čovek, blagog izraza lica; bio je krupan i razvijen, ali, po Smitovom mišljenju, premlad za delioca pravde.

O tom mladom čoveku Smit je znao da se zove Dez Šerad i da radi tek nepunu godinu dana u Durangu, gde je legalnim putem bio izabran za sudiju.

Pričalo se da je taj momak preozbiljan za svoje godine, da je doskora išao nenaoružan i da nikada ne zalazi u salune i krčme.

Navodno, ta njegova ozbiljnost i opredeljenost da bude u službi pravde i zakona trebalo je da se pripiše jednoj nesreći.

U jednom razbojničkom napadu na kuću njegove porodice bili su ubijeni njegova sestra i njen muž, koji su imali i jednu devojčicu.

Na tom suđenju Smit je bio osuđen na četiri godine, zbog čuvanja straže drugoj dvojici, dok su pljačkali banku.

Majk Čips bio je osuđen na sedam godina i već je bio na slobodi, dok je drugi, Ted Grifit, organizator pljačke, dobio dvanaest godina, jer je prilikom pljačke teže ranio jednog bankarskog službenika.

Grifitu su ostale još dve godine do slobode.

Prilikom one pljačke, svu trojicu uhvatili su tek nakon sedam dana,

tako da je Grifit uspeo da skloni plen na sigurno mesto.

Dok su sva trojica bili zajedno u zatvoru, Grifit je Čipsu i Smitu obećao da će novac podeliti na tri dela kad i on, kao poslednji od njih trojice, bude napustio zatvor.

Međutim, Čips nijednom nije posetio Grifita nakon svog izlaska iz zatvora i nije pokazivao želju da od ržava vezu sa njim.

Pisao mu je samo jednom, javivši mu da je zauvek otišao u Južnu Ameriku i da mu je tamo sasvim dobro, tako da ne namerava da se vrati u Državu.

Međutim, Ričard Smit je posećivao Grifita kad god je ovaj imao pravo na posetu.

Kad su poslednji put zajedno, Grifit je rekao Smitu:

— Ili ćeš mi učiniti nešto, ili ću zaboraviti gde sam sklonio novac, i da ga uopšte imam. Pri tom nemoj zaboraviti da se radi o sumi s kojom možeš nešto početi i dugo živeti bez ikakvih briga. Oduvek si želeo da imaš farmicu, a tim novcem bi mogao da je kupiš...

Smit nije mogao ni da pretpostavi šta Grifit hoće od njega.

Ubrzo je i to čuo:

— Da središ Deza Šerada!

Smit najpre začuđeno pogleda Grifita, a kad mu je do mozga doprla ša sve podrazumeva likvidiranje jednog čoveka od zakona, i to čoveka kakav je bio Dez Šerad, zapanjio se.

Smit nije bio čovek koji je poštovao zakon; krađe, prevare, poneka pljačka — to je bio bilans njegovih grehova u odnosu na zakon, ali ubiti čoveka, bilo je nešto protiv njegovog ubeđenja.

Nakon izvesnog vremena oklevanja, rekao je svom partneru Grifitu:

— Ne mogu to da uradim, Tede. Radije ću se odreći svog dela novca, iako sam i ja zbog te pljačke odležao pune četiri godine. Nemoj to tražiti od mene. Dobro znaš da ne bih pucao u čoveka.

Grifit ga odmeri:

— Otkad to? — upitao je ironično.

Smit je znao na šta misli Ted Grifit.

— Samoodbrana je nešto drugo, Tede. . .

— Samo mi nemoj reći da nemaš ideje kako da Šerada ubiješ u samoodbrani.

— Nemoj me ubeđivati, Tede. . . I sam znaš da u Koloradu ne postoji popularniji predstavnik zakona nego što je to Šerad. Njega poštuju i sami kažnjenici. I, još nešto: taj sudija je presudu doneo na osnovu odluke članova porote. Uz to, ne shvatam šta bi sada, posle toliko godina, imao od toga da sa lica zemlje nestane jedan pošten delilac pravde, odnosno, sada, šerif. Imaš samo još dve godine, novac si ti sklonio, čeka te. . .

— Neka je taj čovek stoput ispravan, ali ja sam zahvaljujući onome što je on izgovorio izgubio deset godina svog života. Deset lepih, mladalačkih godina! A izgubiću još dve. Kad izađem, imaću četrdeset godina.

— Tede, izveo si tu pljačku, ranio onog službenika. . . I ti, i ja i Majk smo zaslužili te kazne, ako ćemo da budemo iskreni. . .

Grifit sevnu očima.

— Otkad si tako savestan građanin?! Lopov si i kriminalac kao i ja. Isti smo. Pa i ti si bivši zatvorenik. Koliko mi je poznato, i sada krađeš tuđa goveda i varaš na kartama. Obavešten sam vrlo dobro o svemu što se događa napolju.

— Ne poričem, Tede, da sam lo-

pov i da se bavim kriminalom. Ali, ja sam, što se kaže, sitni kriminalac. A da mogu da ubijem čoveka, bio bih veliki, pravi zločinac. A ja to nisam. I, ubistvo je nešto drugo.

— Slušaj, Ričarde. Ja se neću smiriti dok taj Šerad ne bude likvidiran. Sanjam i njega, i ono suđenje, i njegove reči, kad je izgovorio »dvanaest godina za Teda Grifita«. Sanjam to, i ne mogu podneti da taj čovek ostane živ dok ja trunem u ovoj rupi!

Smit ga je slušao i razmišljao.

Nije tako lako mogao da se odrekne novca koji je, po svom mišljenju, bio zaslužio s obzirom na to da je učestvovao u pljački i odležao četiri godine.

Jedino što je mogao da učini bilo je ono što je i predložio Grifitu:

— Nemoj tražiti od mene da ga ubijem. Predloži nešto drugo. Kaži mi šta da mu uradim pa da budeš zadovoljan.

Grifit je razmišljao jedno vreme. Onda je rekao:

— Koliko sam obavešten, on ima jednu sestru, i to, čini mi se, mnogo mladu od sebe. Možda bi njoj mogao da uradiš nešto? To bi ga veoma pogodilo. . . Kad jednog dana dođeš i obraduješ me veću da si Šeradu učinio nešto gadno, možda ću se toliko obradovati da ću ti odmah reći gde možeš da nađeš novac i pre nego što ja izađem.

Ričard Smit pogleda u Grifita. Po izrazu njegovog lica, po glasu i po onome šta je Grifit tražio od njega, Smit je shvatio da je njegovom prijatelju Šeradova propast postala opsesija, da ni na šta drugo ne misli, da mu je to važnije od bilo čega na svetu.

Grifit, pak, primeti da su Smitove oči zasjale nadom na pominjanje novca.

Zatvorenik se nasmeja.

— Sigurno se pitaš otkud mi toli-
ko poverenja u tebe i kako to da bih
ti otkrio mesto na kom je novac a da
ja nisam napolju. Razmišljaš o tome
kako bi me mogao preći i s novcem
otići nekud, daleko, možda u Južnu
Ameriku, kao što je to uradio
Majk.

— Pa, da ti iskreno kažem, nema
govora o nekom poverenju, mada
samo mogu pretpostaviti da me ne
bi izigrao, i to ne zato što me smat-
raš prijateljem nego zato što znaš
da bi nastradao zbog toga, jer bih te
mogao naći i na kraju sveta. Stvar
je u tome što je novac kod jednog
mog prijatelja s kojim i sada održa-
vam vezu. On bi tačno znao koliko
može da ti da od onoga novca.

Smit se zbunio.

O kakvom prijatelju govori Gri-
fit? Ako taj postoji, zar za deset go-
dina nije došao u iskušenje da ode
nekud s tim novcem?

Dok su zajedno bili u zatvoru,
Grifit je govorio da je novac sakrio i
nije pominjao nikakvog prijatelja.

— Zar vezu održavaš još s nekim
osim sa mnom? — začuđeno je pi-
tao Smit. — I, zar možeš imati prija-
telja napolju sada, kad si već deset
godina u zatvoru?

— Mogu ja sve — samouvereno je
odgovorio Ted Grifit. — U pitanju je
jedan čovek o kome znam podosta,
ali sada živi pod lažnim imenom i
niko ne zna da on ima neke veze sa
mnom. I njega sam molio da mi uči-
ni sve što može u pogledu Deza Še-
rada, ali sumnjam da bi rizikovao
svoj sadašnji ugled i preduzeo nešto
što bi ga raskrinkalo i otkrilo nje-
gov pravi identitet.

— Znači, ti bi bio spreman da mi
kažeš ko je taj čovek, kako bi mogao
da mu se obratim, kad bih ja učinio
nešto Šeradu?

— Ne, ne bih ti rekao ko je, iz
predostrožnosti i sopstvene sigur-
nosti, ali bih smislilo način kako da
dobiješ svoj deo novca.

**

Noć je već odavno bila ovladala
Grinvilom i njegovom okolinom.

Desetak milja od grada, oko male
vatre u šumi stajalo je ili sedelo šes-
toro ljudi.

Bila je tišina, osim što su s vreme-
na na vreme zarzali konji privezani
za drveće.

Crni Slim i njegova družina očeki-
vali su povratak svojih izvidnika.

Bili su otišli u Grinvil da saznaju
podatke o predstojećem transportu
zlatnog grumenja koje se prevozi u
Boulder, da bi u tamošnjoj banci bi-
lo zamenjeno za zlato.

Banda Crnog Slima u tom delu
Kolorada bila je veoma ozloglašena.
Ali, isto tako ju je i bio glas da su
njeni članovi neuhvatljivi.

Mnogi su znali da je Crni Slim
oko sebe bio okupio najbolje strelce;
neki od njih su i tripot mogli da po-
gode metalni novac u vazduhu, do
trenutka dok on ne padne na zem-
lju.

Među njima bilo je i čitača trago-
va kakvih nije bilo stotinama milja
uokolo.

Uz to, posvuda su imali skloništa i
punktove na kojim bi menjali konje
i snabdevali se svim onim što im je
potrebno.

Na celoj teritoriji između Montro-
uza i Longmonta ljudi su ih se pri-
bojavali, pa su mnogi, plašeći se os-
vete, prećutali da su ih videli.

U njihovoj savršenoj organizova-
nosti bio je i razlog što su ljudi od
zakona teško mogli da dođu do njih.

Nekoliko puta se dogodilo da bu-
du prepoznati i uhvaćeni, ali nikada

na delu, tako da nije bilo razloga da se pritvore, niti je njihova krivica mogla biti dokazana.

Crni Slim pažljivo oslušnu.

Podigao je glavu i oslušnuo u pravcu iz kog mu se činilo da čuje neki šum.

— Izgleda da se vraćaju. Čujem topot. . . — rekao je ostalima, misleći na svoje izvidnike.

Zaista se čuo topot, ali još veoma prigušen.

— Videćemo ko je. Možda bi ipak trebalo ugasiti vatru? Za svaki slučaj. Momci, oružje na gotovs, i, uzmite položaje, po mogućstvu u dobrim zakonima! — komandovao je.

Jedan od bandita nabaca zemlje na vatru, i ona odmah utihnu.

Potom se svi povukoše u zaklone, uglavnom iza većih stabala.

Čekali su.

Posle izvesnog vremena, na čistini ispred male šume ugledaše siluetu jednog jahača.

Slim nabra čelo.

Ko bi to mogao biti?

Osim njegovih ljudi koji trenutno nisu bili prisutni, a njih su trojica, niko ne zna da su se ulogorili baš na tom mestu.

Nije morao dugo da razmišlja.

Čuo je, ubrzo, poznati glas:

— Ja sam, Glen!

Svi izadoše iz zaklona.

Glen je ujahao u šumu.

— Gde su Al i Ves? — upitao je Slim. Ne sačekavši odgovor, dodade ljutitim glasom: — Samo mi nemoj reći da su se napili i ostali u krčmi, nesposobni da uzjašu konje!

Glen Sinkler obori glavu. To je za Slima značilo da nešto nije u redu.

— Dogodilo se nešto gore, Slime — reče najzad Glen. — Uhapšeni su. Ostali su u zatvoru, u Grinvilu.

— Šta?! — zagrme Slim. — Idioti!

Kako su to mogli dozvoliti sebi?! Pa to je neshvatljivo! Znači, ja sam stalno u zabludi da sam okupio najposobnije ljude, a oni čine gluposti zbog kojih cela naša akcija može da propadne!

— Gde si ti bio kad su ih hapsili?!

— Bio sam na ulici, a oni u salunu. Zato i ne znam kako je došlo do hapšenja, koji je bio razlog. Video sam samo kad su ih šerif i još dvojica izveli iz saluna. Pretpostavljam da nisu imali šanse da se odbrane, inače bi to učinili, kao i uvek. . .

— Uostalom, salun je bio pun građana Grinvila, a njih dvojica bili su sami. Šta su i mogli da urade? Hoćeš li, Slime, da noćas organizujemo otmicu?

U mraku se videlo kako Slimu se vaju oči.

— Ne, to nikako! — zagrmio je.

— Bolje neka su njih dvojica u zatvoru nego da nastradamo svi! Neka se vade kako znaju, neka istrunu u zatvoru, kad su bili onako glupi i dozvolili da budu uhapšeni!

Crni Slim je bio toliko ljut da mu je trebalo vremena da se izduva i smiri, kako bi mogao postaviti Glenu sledeće pitanje:

— A šta si ti uradio?

— Čovek u kog sam se najviše pouzdao, Mark Vejn, s obzirom na to da nam je i ranije pomagao, nije mogao da mi kaže ništa određeno, jer ni sam nije znao kojim putem će sutra ići kočija sa transportom zlata. Taj podatak je strogo čuvana tajna, znaju ga samo glavni ljudi u Grinvilu, a vozarima i pratiocima kočije, koji su svi poštteni i pouzdani ljudi, reći će se pred sam polazak kočije da li će se koristiti poštanski ili armijski put. Kaže Mark da se u njihovo poštenje ne sumnja, ali postoji bojazan da bi ih neko pre po-

laska mogao prinuditi da odaju taj podatak.

Crni Slim je zadrhtao od gneva.

— Pa uopšte nije svejedno kojim putem će ići kočija! — vikao je. — Da su ta dva puta bar blizu jedan drugog, pa da možemo nadgledati oba, ne bi bilo teškoća. Ovako, nas sedmorica ne možemo paziti na dve strane, a da to ne ostavi neke posledice.

Ućutao je.

Još se nadao da će na vreme smisliti nešto. I ostali su razmišljali.

Nikom od njih nije bilo lako da se unapred odrekne plena i akcije koju su tako dugo pripremali.

Iznenada, neko od njih predloži:

— Zašto kočiju ne bismo napali na određenoj razdaljini ispred mesta na kom se ta dva puta razdvajaju?

— I ti si idiot! — odbrusi mu Slim.

— To je previše blizu grada, i čim bi odjeknuo pucanj, potera bi krenula na nas. To nam nije neophodno. Ako do tog zlata ne možemo doći bez velikog rizika, onda nećemo ni pokušavati da dodemo do njega.

Onda se Slim ponovo obrati Glen-u Sinkleru, jednom od trojice izvidnika:

— Šta si još čuo u gradu?

— Gotovo ništa. Plašio sam se da me neko ne primeti, pa sam se držao po strani. Jedino sam posetio Marka Vejna. . .

— Da li je neko video da ulaziš u njegovu kuću? upitao je Slim.

— Mislim da nije. . .

— U redu. Noć je pred nama. Imamo vremena da se dogovorimo šta ćemo uraditi.

**

Stene su bile vruće od popodnevnog sunca. Trojica naoružanih ljudi,

koji su dobro zaklonjeni čučali jedan pored drugog, na vrhu stene, zagledaše se u daljinu.

Iščekivali su.

Nedaleko od njih, bilo je raspoređeno još nekoliko strelaca. Svi su u rukama držali oružje na gotovs.

Imali su dobar pregled puta, a njih, odozdo, i sa te razdaljine, niko nije mogao primetiti.

Smestili su se tako da su svakog trenutka mogli da se sklone a da istovremeno i zapucaju ako se neko pojavi dole, ispod njih.

Bili su vrlo nestrpljivi i nisu govorili među sobom.

Za to nije bilo ni potrebe, jer su se prethodno već bili detaljno dogovorili o svemu.

Čekanje ih je nerviralo.

Jedan od trojice na vrhu stene, rekao je:

— Krajnje je vreme da naidu. Nisu valjda u poslednjem trenutku promenili maršrutu. . .

Tek što je to izgovorio, kad dole, na putu, na priličnoj razdaljini, ugledaše oblak prašine.

Još nisu mogli videti šta ga je podiglo, jer je armijski put kroz taj deo teritorije bio vijugav i obrastao gustim žbunjem s jedne strane, a šumicom s druge.

Međutim, nije prošlo mnogo vremena, a ugledali su četvoropreg poštanske kompanije.

Videli su ga samo na tren, jer je ponovo nestao iza okuke.

Napregnuto su posmatrali.

Najzad se kočija pojavila na delu puta koji je prolazio ispod velike stene.

Trojica se samo pogledaše i odmah pripucaše na konje.

Ostali se raspoređiše tako što je po jedan ostao sa leve i desne strane one trojice, samo malo niže, a dvojica su pojurili puteljkom koji je

vodio strmo nadole, prema armijskoj stazi.

Konji poštanske kočije su, u panici, počeli da se otimaju i njište.

Dva su bila pogođena.

Padajući, povukli su kočiju za sobom, koja se, stoga, prevrnula na bok.

Jedan konj se zapleo u kajase, dok je četvrti uspeo da se otrgne i pojuri u gustiš.

Trojica na vrhu stene nišani su na četvoricu pratilaca kočije. Onoga na krovu, koji je bio tamo da bi imao bolji pregled okoline, odmah su skinuli.

Čovek se samo trgnuo i odleteo dole, na put.

Preostala trojica su se borili.

Pucali su, nastojeći da se zaklone iza prevrnutе kočije.

U isto vreme, ona dvojica bandita što su se sjurili na put zasipali su pratioce kočije vatrom spreda.

Obojica su imali dobre zaklone, odabrane prethodno, u vreme planiranja akcije.

Pratioci kočije su, bez obzira na to što su imali kakav-takav zaklon, predstavljali dobru metu strelcima gore, na steni.

Pucnjava je potrajala još nekoliko minuta, a onda se sve utišalo.

Leni Šerad je ulicom obično išla podignute glave, ne primećujući nikog. Ipak, ljubazno bi otpozdravila svakome ko bi joj se javio.

Nije zastajkiвала da bi razgovarala sa ljudima, a pogotovo ne sa mladima. Slobodno se može reći da u Grinvilu nije bilo momka koji ne bi bio ozbiljno zainteresovan za nju.

Iako veoma gorda i nepristupačna, Leni je ipak imala svoju simpati-

ju; bio je to Frenk Tarner, plavokosovitki kauboj sa Stejnogov imanja.

Drugim mladima bilo je krivo zbog toga, jer su smatrali da je Frenk previše nežan za jednog muškarca, uz to kauboja na Zapadu.

Mišići mu nisu bili naročito razvijeni, kao u većine njegovih vršnjaka, u njegovom ponašanju nije bilo odlučnosti, oružje nije nosio, nije se tukao, niti je prihvatao izazove za kavgu.

Lepu Leni Šerad je upravo to privlačilo. Frenk je bio poseban mladić, sasvim drugačiji od svih ostalih. Njoj nikada nisu bili interesantni momci koji su pili, tukli se, koji su se igrali oružjem ili se hvalili kako su dobri strelci.

Sličan u tom pogledu je bio i njen brat Dez, koji je već bio momčić kada se ona rodila, samo, za razliku od Frenka Tarnera, bio je snažne građe, izrazito mišićav, krupnih kostiju.

Njegova urođena pravdoljubivost i hrabrost, kao i odlučnost, koji su bili glavne osobine njegovog karaktera, predstavljali su ono zbog čega je bio cenjen kod svih poštenih ljudi, ali i kod onih koji su znali da se ogreše o zakon.

Videvši Frenka, Leni mu se nasmeši još izdaleka.

— Halo, Leni — pozdravio ju je mladi kauboj. — Raduje me što te vidim. Odavno se nismo sreli, sigurno ima nedelju dana. . .

Leni se zagledala u Frenkovo lepuškasto lice; mladić je imao detinje okrugle jasnoplave oči, ali su mu obrve bile tamne i guste.

Široki osmeh otkrivao je zdrave i pravilne zube.

Bio je pomalo zbunjen, kao i uvek kad bi ugledao Leni. Osećao je da joj je drag i da ni njoj nije svejedno kad ga vidi. Uz to nikada nije zasta-

la ni sa jednim mladićem na ulici, osim sa njim.

— Nismo se sreli osam dana — ispravila je Leni Frenka Tarnera.

Mladić se uozbilji.

— Zar brojiš dane kada se ne vidamo? — upita.

Devojka pogleda ustranu.

— Pa... brojim... — priznade.

Zbunjen njenom iskrenošću, Frenk pocrvene. Zatim se nasmeja, pa reče:

— Radujem se što je tako, Leni. To bi... to bi... značilo da...

— Da, tačno znači to što misliš — prekide Leni njegovo mucanje.

Oboje su se nasmejali, a onda se naglo uozbiljili. Gledali su se čutke, oboje razmišljajući o čemu bi još mogli da razgovaraju.

Pošto nije imalo nikakvog smisla stajati nasred ulice i gledati se, Leni je htela da se pozdravi sa Frenkom i ode, kad se on seti:

— Jesi li čula od brata da su uhapšena dvojica iz bande Crnog Slima?

— Da, čula sam. Sada šu u zatvoru, za svaki slučaj. Poriču da su poslednjih godina vidali Slima i njegovo društvo. Izgleda, ipak, da će ih pustiti, jer nema nikakvih dokaza protiv njih. Pretpostavlja se da su se lažno predstavili i zato još ponešto mora da se ispita...

**

Za direke ispred saluna bilo je privezano desetak konja.

Iako je ponoć već bila prošla, u salunu »Zlatni mesec« bilo je veoma bučno.

Neki su se kartali, uz piće, neki pili i razgovarali, a mnogi ili samo pričali ili samo pili, dok je bilo i onih koji su slušali šta drugi govore.

Buka se stišala kad su se otvorila ieptirasta vrata saluna i na njima se

pojaviо Maks Moris, jedan od pratilaca poštanske kočije, koji je toga dana, zajedno sa još trojicom, krenuo prema Boulderu, da zlato ostave u tamošnjoj banci i zamene ga za gotovinu.

Znajući to, svi su ućutali i okrenuli se prema Maksu, zagledavši se u njega.

Pramenovi kose, mokri od znoja, padali su mu na čelo, ispod oboda šešira.

Još nije ni bio progovorio, a prisutnima je već bilo jasno da se dogodilo nešto neprijatno.

Prema njemu je odmah krenuo šerif Dez Šerad, koji se našao u salunu na uobičajenom obilasku grada u to doba.

Kao da unapred očekuje odgovor kakav ne bi želeo da čuje, Šerad ga upita:

— Otkud ti, Makse?

Maks Moris najpre udahnu vazduh, pa onda odgovori promuklim glasom:

— Kočija sa zlatom bila je napadnuta oko podne... i... ja... ja sam slučajno... ostao živ... — Govorio je isprekidano.

— Sedi, Makse — rekao mu je šerif umirujućim glasom. — Pričaj sve po redu. Smiri se.

Zatim šerif zatraži od barmena da donese hladno pivo, što ovaj odmah i učini.

Dez Šerad bi najradije saleteo Maksa Morisa bezbrojnim pitanjima, ali je bio toliko razuman da se uzdrži od toga, pošto je znao da u takvim situacijama ne postoji ništa gore od stvaranja panike.

Već sama činjenica da se čovek vratio sam, u onakvom stanju, govorila je dovoljno.

Ljudi su počeli da se sakupljaju oko Maksa.

— On je samo grabio vazduh, kao ri-
ba na suvom; kopači zlata posebno
su bili zainteresovani, jer se, najzad,
rađilo o njihovom zlatu.

Zapravo, svi koji su banci bili us-
tupili svoje zlato dobili su po pede-
set odsto njegove vrednosti, s tim da
preostalih pedeset odsto dobiju po-
što novac bude dopremljen iz banke
u Boulderu.

Šerad je odveo Maksa Morisa za
jedan sto, na kom je već stajala
krigla sa pivom. Maks iskapi kriglu,
i šerif zatraži još jednu.

Kad je barmen doneo i drugu
kriglu sa pivom, Šerad je oprezno
upitao Maksa da li sada može da
govori.

— Da, hoću. . . odmah. . .

— Kažeš, bili ste napadnuti oko
podne? — hteo je šerif da pomogne
Maksu, kako bi ovaj što lakše počeo
da priča.

— Da. . . Išli smo brzo, kao i
uvek, da bismo što pre izbegli opas-
nost od eventualnih napadača. . .

— počeo je Moris. — Iako je Sten bio
gore, na krovu kočije, i gledao uo-
kolo, ni on, a ni mi ostali, ništa ni-
smo primetili. . . Pucnjava je počela
iznenada, i to najpre odozgo, sa vi-
soke stene koja natkriljuje put, a on-
da i sa drugih strana. . .

Maks je detaljno ispričao o toku
banditskog napada na kočiju.

Na kraju je dodao:

— Sve se dogodilo tako brzo da
nikoga nisam uspeo da vidim. Pret-
postavljam, samo, da ih je bilo dvos-
truko više nego nas. . .

— Znači, nisi video nikoga od
njih?

— S vremena na vreme se poneki
bandit i pojavio u mom vidokrugu,
ali je svaki imao maramu preko lica
i šerif duboko natučen na oči.

— To ti ne bi bilo dovoljno da pre-

poznaš nekog od njih? — pitao je šerif.

— Možda i bi da svi nisu bili do-
bro zaklonjeni. Nekog bih poznao
po hodu, po stasu, ali. . .

— Kako to da si ostao sam?

— Ne znam. . . Već posle prvih
pucnjeva, shvatio sam da sam jedini
preživeo. Iako sam bio u panici, upi-
tao sam se šta će biti sa zlatom i ka-
ko bih mogao da ga spasem. Veruj
mi, Deze, da sam ikako mogao, to
zlato bih vratio ovamo, ili ga saču-
vao na bilo koji način, i po cenu
svog života, ali sam znao da bi sve
moje žrtve bile uzaludne. Ne bi bilo
nijednog svedoka. . . Da sam i ja
poginuo, ne bi se znalo ništa. Ova-
ko, ko zna. . . Možda i ovako nika-
da ništa nećemo saznati, ali šanse,
jer istraga ipak može da krene od
nekog podatka. . .

Ućutao je, opet duboko udahnuo
vazduh, obrisao nadlanicom ožno-
jano čelo, i nastavio:

— Morao sam da odustanem od
samoubilačkog branjenja zlata. Po-
što sam se nalazio iza prevrnutе ko-
čije, sa strane puta gde je šuma, po-
vlaćio sam se pucajući i sklanjajući
se iza drveća. Ubrzo sam se našao
na sigurnom. Nisu dugo pucali za
mnom. Ili su mislili da su me već
pogodili, ili, sigurni da ih nikada ne
bih prepoznao, namerno me pustili
da pobegnem, samo da bi se što pre
dokopali zlata.

U salunu je vladala neprijatna ti-
šina. Ljudi čije je zlato takođe bilo u
tom transportu, nemo su posmatra-
li očajnog Maksa.

Niko od njih nije znao šta bi uop-
šte moglo da se kaže o ovakvoj situ-
aciji. Čekali su da čuju šta će šerif
predložiti.

Čuo se samo Maksov glas, dok je
pričao.

Maks Moris bio je omiljen i poznat kao savestan službenik poštanske kompanije, koji je dobro znao šta su borba i odgovornost za tuđu imovinu.

Svi su mu verovali, jer su ga dobro poznavali.

Smatrajući da je dovoljno što ga šerif ispituje, ostali su čekali, ali su svi gledali u šerifa, iščekivajući njegovu reakciju.

— Možeš li makar pretpostaviti ko bi mogli biti ti ljudi, pošto im lica nisi video? — pitao je dalje šerif, — I, kako si stigao u Grinvil?

— Sve do popodneva išao sam pešice. Nekoliko puta morao sam da sednem i odahnem, jer mi se činilo da me snaga izdaje. Više zbog šoka koji sam preživeo nego zato što sam se umorio. Uzgred, pazio sam da slučajno ne sretnem nekog od njih. Prepoznali bi me i sigurno ubili, znajući da sam jedini svedok pljačke. A kad je sunce počelo da zalazi, naišao sam na jednog od naših konja, koji je uplašen pucnjavom pobegao sa mesta napada. Bio je iscrpljen i nije mogao brzo da ide, a ja ga nisam ni gonio, jer sam mislio da je bolje da idemo polako i u neko doba sigurno stignemo u Grinvil. . .

— A možeš li pretpostaviti. . . — počeo šerif, a Maks ga prekide:

— Da, to si me već pitao. Celim putem dovde razmišljao sam o tome. Pa, kad uzmem u obzir da su se juče vrzmali ovuda ljudi za koje se pretpostavlja da pripadaju bandi Crnoga Slima. . .

— Nisu priznali da pripadaju njegovoj družini — reče Dez. — Ne znači da su govorili istinu. Nastavi, Makse.

Pratilac kočije zausti da govori, kad kopači zažamoriše.

Šerif im rukom dade znak da se umire.

Kad su čuli da se pominje ime Crnog Slima, poželeli su da se dočepaju one dvojice u zatvoru.

To je šerif dobro znao i zato im je rekao:

— Još nije utvrđeno da su to ljudi iz Slimove družine — rekao je. — A i ako jesu, sudiće im se po zakonu.

Rekao je to tako odlučno da su se kopači umirili.

Maks je nastavio:

— Pitam se samo ko je mogao znati da kočija neće ići redovnom poštanskom linijom nego armijskim putem, da je u njoj zlato i da je vredno napasti. Za zlato, najzad, nije tolika šteta kao za trojicu dobrih ljudi. Ostavili su ukupno osmoro dece. . . Napad je, ako mene pitate, sigurno bio isplaniran. To sam zaključio po svemu što se odigralo.

— Ako je posredi banda Crnog Slima, sve je moguće, i to da se napad isplanira, da se napadne nasumice, pa šta se nađe. Njih ne uzbuđuje činjenica što pri tom ostavljaju mrtve za sobom. . . — oporim glasom govorio je šerif.

Hteo je da kaže još nešto, ali pri meti da njegovom stolu prilazi jedan čovek, pa okrenu glavu prema njemu, očekujući da čuje šta ovaj ima da mu kaže.

— Bio je to Luk Saliven, čovek koji je u Grinvilu, bar u pogledu narušavanja mira, šerifu Šeradu pravio najviše problema.

Taj momak je više puta bio u zatvoru, no nikada dugo, ali ipak dovoljno da upozna mnoge ljude s one strane zakona.

U poslednje vreme bio je prilično miran, i to samo zato što je shvatio da sa šerifom Šeradom nema šale. Uz to, potajno se divio njegovom načinu ophođenja sa prekršiocima zakona. Kažnjavao ih je primerno, ali ih nikada nije vređao niti se pona-

šao prema njima kao, prema talogu ljudskog roda, kao što su to radili mnogi predstavnici zakona.

Nije više hteo da provodi po nekoliko meseci po kamenolomima i po mračnim, neprohodnim šumama Kolorada.

To što ga je Dez Šerad tu i tamo zatvorio u jednu od ćelija pri grinvilskoj šerifskoj kancelariji, Saliven nije padalo teško. Pazio je samo da ne uradi nešto zbog čega bi bio osuđen na dužu vremensku kaznu.

— Šerife — obratio se Luk Saliven Šeradu — čujem da se pominje banda Crnog Slima. Hteo sam vam reći da sumnjam u mogućnost da su to bili oni.

— Možeš li nečim da potkrepiš tu svoju sumnju, Luk? — upitao je Dez Šerad.

— Koliko znam, Crni Slim je sada negde na jugu, možda u Durangu, pa, mislim, ne bi u isto vreme mogao da bude i u ovoj kraju.

Šerad sumnjičavim pogledom odmeri Salivena.

Nikada nije imao poverenja u ljude njegovog kova, mada je verovao u to da čovek vremenom i pod određenim okolnostima može da se popravi, isto kao što može da se dogodi i suprotno.

— Mnogo znaš, Luk — reče šerif. — Ne bih želeo da te uvredim, ali pitacu te nešto: da li si sada u vezi sa Crnim Slimom?

Saliven pogleda šerifu pravo u oči.

— Nisam — odgovori. — Samo.

— Onda si povezan sa nekim od njegovih doušnika, kojih zaista ima posvuda. Zato im je i teško ući u trag. Da mi je na raspolaganju više ljudi, više pomoćnika, možda bih i uspeo da ga držim podalje od našeg

kraja. Nego. . . Otkud znaš da su na jugu? Ko ti je to rekao?

— Slušajte, šerife, ja zaista svašta znam — rekao je Saliven dvosmisleno. — Pošto mi ne verujete, kao i uvek, reći ću vam još samo to da krivce treba tražiti na drugoj strani.

— Da li ti je zbog nečega posebno stalo do toga da sa Crnog Slima padne sumnja? — upita Šerad i pomisli: ako taj momak govori istinu, tim bolje. A ako laže, čini to veoma drsko i — uverljivo.

— Vi, šerife, uvek govorite da je najvažnije doći do istine, pa, eto, i ja se trudim. . . — odvrati Saliven. — Nisam baš ološ kakvim me mnogi smatraju.

Shvativši da s njim više ne vredi da razgovara, Šerad okrenu leđa Salivenu i nastavi razgovor sa Maksom Morisom.

Sada su oko šerifovog stola uz sve prisutne stajali i ljudi koji su ušli u salun posle Maksa.

Kopači su postojali sve uznemireni, sve glasnije su diskutovali i psovali.

— Šta ćete preduzeti? — upitao je šerifa jedan od kopača.

Dez Šerad pogleda u čoveka čije je lice, kao i u drugih njegovih kolega, bilo izbrazdano i prerano ostarelo od napornog rada po mračnim i vlažnim rudnicima.

— Sačekaćemo još izvesno vreme, a potom ćemo otići na lice mesta i pokupiti poginule, sahraniti ih. Tamo ćemo videti da li postoji neki trag koji bi nas mogao odvesti do zločinaca.

**

Šerif Dez Šerad dogovorio se sa ljudima da će se, čim svane, naći pred njegovom kancelarijom.

Potom je izašao iz saluna i nastavio noćni obilazak grada.

Nije očekivao da će se neko sumnjiv pojaviti u gradu te noći, najmanje da će to biti neko od pljačkaša poštanskih kočija.

Ali, u jedno je bio siguran: oni koji su napali kočiju i ubili troje ljudi imaju svog čoveka u Grinvilu.

Poslednjih dana u Grinvilu nije bilo stranaca niti ljudi koji bi ličili na bandite ili nečije špijune, osim dvojice uhapšenih prethodne večeri i čoveka koji se predstavio kao Richard Smit.

Međutim, sva trojica su još bili u Grinvilu, a pljačka je izvršena, po čemu je šerif bio siguran da oni sa banditima nemaju nikakve veze.

Uz to, po Maksovoj priči moglo se zaključiti da je prepad bio planiran, a za to je morao da postoji čovek koji predstavlja vezu između Grinvila i onoga što se u njemu događa i, s druge strane, bandita.

Lagano hodajući kroz jednu sporednu ulicu, Šerad je razmišljao o tome ko je to mogao da napadne i opljačka poštansku kočiju.

Da ta veza nije, ipak, Luk Saliven, koji tvrdi da Crni Slim nije ni blizu Grinvila i tvrdi da krivce treba tražiti drugde?

Odbacio je, ubrzo, i tu pomisao.

Saliven je bio inteligentan momak i sigurno ne bi tako upadljivo branio zločinca s kojim bi, eventualno, mogao biti povezan.

To bi bilo previše providno.

Osim toga, Luk Saliven je bio tipičan nemirni razuzdani momak, koji, kako se dotad pokazalo, ne bi bio sposoban za neko veće nedelo. Sigurno ne bi pristao da učestvuje u nekoj akciji ako bi unapred bilo jasno da će biti mrtvih.

Da je u dosluhu sa banditima, i da je on prosledio vest o transportu zlata, ne bi nastupio onako otvoreno.

Krivce zaista treba tražiti na drugoj strani, pomisli Šerad.

Za desetak godina, koliko je radio kao predstavnik zakona, Šerad je stekao određeno iskustvo, koje mu je, između ostalog, kazivalo da je čovek koji je prekršio zakon često neko na kog niko ne sumnja, neko ko na izgled živi sasvim mirno i pošteno, ili je toliko ugledan da niko ne bi smeo upreti prstom u njega.

I on je, kao i većina ljudi, bio sklon da posumnja u ljude koji su, kao Luk Saliven, dolazili u sukob sa zakonom, ali u biti nisu bili zločinci i ubice.

Šerard ponovo izbi na glavnu ulicu.

Prošavši pored nekoliko kuća, opet je zašao u jednu sporednu ulicu.

Oni koji se skrivaju, retko koriste glavne ulice, pogotovo manjih mesta, to je šerif dobro znao.

Nije bilo naročito vidno, ali slaba mesečina bila je dovoljna da se primeti neka senka ili kretnja, a naročito ako se prethodno čuje šum, što je upravo bio slučaj.

Šerif je zastao i oslušnuo.

Šum je bio nejasan, i on nije mogao odmah da ga identifikuje i odredi otkud dolazi.

Gotovo je prestao da diše, sav se pretvorio u uho. Slušajući taj šum, učinilo mu se da je on izazvan namernim prigušivanjem koraka, i to ne mnogo daleko od mesta na kom je on stajao.

S rukom na dršci revolvera, on uzviknu:

— Stoj!

Već u sledećem trenutku shvatio je da je pogrešio što je to uradio.

Trebalo je da ide dalje, da se pravi kao da ništa ne primećuje, pa da tek iz dobrog zaklona preduzme nešto.

Ali, živci su mu bili prenapregnuti i to je kod njega izazvalo brzopletost.

Stajao je nasred ulice, nezaštićen.

A onda je, ispred sebe, ugledao kako iz mraka izranja senka jednog, a zatim, malo dalje, i drugog čoveka.

Koliko je mogao da vidi, obojica su držali ispruženu desnu ruku sa oružjem.

Lagano su išli prema njemu.

Mogao je da potegne revolver munjevitom brzinom, da puca, da pokuša savladati obojicu tajanstvenih protivnika, ali nije hteo da opet prengli.

Bio je strpljiv, i po cenu sopstvenog života, samo da ne bi bilo uzaludnog prolivanja krvi.

Međutim, drugu dvojicu nisu morale takve misli. Oni su očigledno došli da potraže šerifa, pratili njegovo kretanje, neprimetno, po mraku, i vrebali priliku da ga napadnu u trenutku kada je potpuno sam i kada se tome najmanje nada.

Sada su ga našli i hteli da ga ubiju.

Već je čuo škljocanje okidača u noćnoj tišini, kad grunu pucanj sa prozora jedne kuće, gde načas bljesnu vatra, otkrivajući mesto odakle se pucalo.

Metak lupi u zid, otprilike na sredini između dvojice revolveraša.

Da je imao vremena, Šerad bi se nasmejao od zadovoljstva, jer je pucanj došao sa prozora kuće u kojoj je stanovala učiteljica Mili Metju.

No, vremena nije bilo ni za radovanje ni za razmišljanje.

Ispaljeni hitac ipak je omeo dvojicu Šeradovih protivnika.

Dok je jedan od njih još stajao u nedoumici šta da uradi posle neočekivanog pucnja, drugi se okrenuo i zašao za ugao, izgubivši se, tako, iz šerifovog vidokruga.

Šerad je stajao, čekajući da drugi revolveraš ili odustane ili preduzme nešto, pa da i on pripuca, ako mora.

U svim sličnim prilikama Šerad bi pucao u noge, ili ruke, jer mu je cilj uvek bio da onemogući protivnika a ne i da ga ubije.

Ali, sada je bio mrak, i nije mogao precizno da nišani u ruku, ili nogu, ali bi mogao sa prilično sigurnosti da puca tako da njegov hitac izazove samo lakše ranjavanje.

Protivnik je stajao kao ukopan.

Da li je to bila njegova taktika da blefira i tako iznenadi i onesposobi šerifa, ili je zaista bio u nedoumici, to Šerad nije mogao znati.

U trenutku je šerif pomislio da bi možda najbolje bilo da skoči na napadača i razoruža ga, ali i to bi za njega bilo opasno.

Sa ljudima koji napadaju u mraku i hoće da ubiju čovek nikad ne zna na čemu je, pa bi se moglo dogoditi da protivnik pripuca u trenutku kad ga šerif bude razoružavao.

Takođe se nije moglo znati koliko ih je.

Zasad su se pokazala dvojica, ali, možda bi se pojavio još neki kad bi situacija postala opasnija za njih.

Šerif nije bio pristalica rizikovanja i junačenja po svaku cenu.

Čim je utihnula eksplozija od pucanja sa prozora Mili Metju, Šeradov protivnik je, verovatno već došavši k sebi od iznenađenja, ispalio hitac prema njemu.

U istom trenutku, šerif se sagnuo i bacio se na zemlju, otkotrljavši se dalje, prema jednoj kući.

Nameravao je da se dočepa zaklona.

Čim je stao na noge, potegao je revolver i najpre ispalio metak prema protivniku.

Nepoznati opali još jednom, ali i ovoga puta promaši.

Onda je sa onog prozora odjeknuo još jedan pucanj. Nepoznati, shvativši da mu je posao uzaludan, utrča u jednu kuću.

Šerifu je bilo jasno da će strelac protrčati kroz baštu i izbiti na drugu ulicu, gde je, verovatno, ostavio konja.

Upravo zbog toga Šerad nije pojurio za njim.

On trenutno nije imao konja i ta trka bi, usled noći, bila besmislena i veoma opasna za njega.

Radije je prešao tih nekoliko metara do kuće iz koje je dopro spasonosni pucanj, koji je omeo revolveraše u nameri da ga ubiju.

Pokucao je na prozor pored kapije.

Ubrzo je čuo okretanje ključa u bravi, a kad se kapija otvorila, ugleđao je učiteljicu Mili Metju.

Bila je u spavaćici, ogrnuta velikim vunanim šalom, a u ruci je držala petrolejku.

— Oh, Deze, čitav si. . . — rekla je tiho, prvi put mu se ne obraćajući sa »vi«. Bila je bleđa, ali se smeškala.

Šerad se zagledao u lepu ženu.

— Hvala ti, Mili — rekao je glasom promuklim od uzbudenja. — Zaista si hrabra i. . . Pre bih očekivao da mi leđa štiti neki muškarac. . .

Bio je zbunjen.

Znao je da je Mili zaljubljena u njega, jer ona to nije ni krila.

On je nju, međutim, izbegavao kad god je mogao, mada mu se up-

ravo ona najviše svidala, od svih žena i devojaka u Grinvilu.

Ni sam nije znao zašto se ponaša tako.

Mili ga upita:

— Hoćeš li malo ući?

— Neću, Mili — odgovori on. — čeka me veliki posao. Znaš i sama kako je u ovom gradu. Sigurno si čula da je napadnuta kočija sa zlatom i da je od četvorice pratilaca jedino Maks Moris ostao živ. . .

— Oh, ne. . . nisam znala. Zaista je to strašno. . . — rekla je učiteljica iskreno se zgrozivši.

— A kako si primetila šta se događa na ulici? I, jesi li jasno videla da sam to ja?

Na treperavoj svetlosti petrolejke Milino lice izgledalo je još bleđe.

— Pa. . . znam u koje vreme ideš u obilazak. Nekako u isto vreme svake noći prolaziš ovuda. Samo minut pre nego što si naišao, a ja sam to i očekivala, mislim, da naiđeš, videla sam dvojicu ljudi kako se šunjaju. I pored najbolje volje nisam mogla da vidim ko su. Nisam imala vremena da izađem na ulicu i presretnem te, da bih te upozorila, mada mi je ta misao sinula kad sam ih ugledala. Bilo je jednostavnije i brže da uzmem pušku i pucam. Iskreno rečeno, nisam ni sanjala da ću pogoditi nekog od njih, ali se dogodilo ono na šta sam računala: iznenadila sam ih, uplašili su se i videli da. . . nisi sam. . .

— Još jednom ti hvala, Mili — reče Šerad i stisnu ženinu ruku u kojoj je držala petrolejku.

Ona se malo nagnula prema njemu, ali se on izmaknuo, okrenuo se i krupnim koracima krenuo ka glavnoj ulici.

Počelo je da se razdanjuje.

Na glavnoj ulici, ispred šerifove kancelarije, stajala je grupa od dvadesetak ljudi, uglavnom onih koji su prethodne noći bili u salunu »Zlatna zvezda«.

Dez Šerad je stajao na drvenom trotoaru ispred svoje kancelarije.

Najbliže njemu stajao je berberin Pit Kolman.

— Deze — rekao mu je — znaš da smo ti pomagali kad god smo mogli, ali, sada stvari stoje malo drugačije. Nemoj se čuditi što se ljudi ustručavaju da krenu s tobom u poteru. Ako je zaista posredi banda Crnog Slima, onda ih moraš razumeti. Svi znaju da se iz potera koje su jurile bandite takvog kalibra nisu uvek svi vraćali živi.

— Ali, ljudi, u pitanju je sigurnost svih vas, vaš novac. . . Ja sam tu da vas štitim, ali. . .

Jedan glas iz gomile ga prekide:

— Za to si plaćen, Deze! Svi mi odvajamo određenu sumu za tvoju platu!

Šerad je pokušavao da ih ubedi:

— Ako je u pitanju Crni Slim, nije u pitanju sam crni davo! Pa i oni su ljudi, ranjivi kao i mi! Nisu besmrtni i svemoguć! U redu, plaćate me da štitim vas i vašu imovinu, i znate da ću sam krenuti da tražim zločince. Ja to dugujem zvezdi koju nosim, Ali, šta ja mogu sam da uradim? Naravno, mogu zatražiti pomoć od armije, ali dok vojska stigne, ako bi uopšte dolazila, izgubiće se svaki trag zločincima. Osim toga, zar mislite da banditi sede i čekaju da mi stignemo? Odlazak na lice mesta može samo da nam koristi. Potrebno je da vidimo ima li nekih tragova i, ako ih ima, da ih sledimo.

Kroz gomilu se probi jedan kopač.

— Ja se, Deze, odričem svog dela novca, ili zlata, svedjedno. Kad već

godinama kopam, mogu nešto i da rizikujem ili izgubim. Bolje mi je da se odrekнем novca nego života. I moji drugovi misle tako.

Ostali kopači su zaista čitali, što je bio znak da se slažu sa svojim glasnogovornikom.

A onda se začu sočna psovka.

Svi pogledaše prema čoveku koji ju je izgovorio.

Bio je to Volt Berns, jedan od najstarijih ljudi u Grinvilu.

Ljutito se gegao prema šerifu.

Bio je mršav i sed, a u ustima je imao samo dva zuba.

— Deze — počeo je kad je stigao do šerifa — treba da se stidiš što si šerif u gradu ovakvih kukavica, mada ti nisi kriv za to. Da sam ja na njihovom mestu, niko ne bi morao da me moli. Ali, ja i ovakav mogu da idem u poteru. Možda ne bih mogao sustići Crnog Slima trčeći kroz šumu, ili se verući po stenama, ali oko me još služi, a i ruke, bogami. Ako od tri ispaljena hica promašim dva-put a pogodim jednom, i to je nešto. A nekada sam strašno nišanio i pogadao. Ostalo je nešto od toga. Deze, povedi me sa sobom.

Ljudi su se smejali.

Šerad sažaljivo pogleda u starca.

— Čika Bernse, ne sumnjam u to da još dobro baratate oružjem, ali pored svih tih. . . — počeo je, ali ga starac prekide:

— Nemoj me odbijati, sinko! Hoću da se borim protiv bandita i ne marim ako poginem. Užasavam se pomisli da me smrt zatekne u krevetu, a to će me sigurno snaći, jer sam već podobro star. Odmoći ti sigurno neću, samo ti mogu biti od koristi. Uostalom, ako nećeš da i ja budem u poteri, otići ću sam da potražim one bitange. Idem po pušku i svog konja. Nekako ću ga već uzjahati. . .

— Možda biste mi stvarno mogli pomoći — obratio se šerif starcu. — Povešću vas sa sobom između ostalog i zato da bi se ovi mladi ljudi, u punoj snazi, više stideli svog kuka-vičluka.

Stari Berns se nasmejao svojim krezubim ustima. Zadovoljan, okrenuo se i pošao prema svojoj kući.

Ljudi su zažamorili, ali je žamor utihnuo kad se iza njih, na putu, čuo topot.

Dez Šerad stisnu zube.

„Još mi je samo to trebalo“, pomislio je kad je ugledao Mili Metju.

Približivši se okupljenim ljudima, učiteljica je uzviknula iz sedla:

— Šta je, muškarčine, vi koji mislite da se muškost sastoji u ispijanju viskija i pričama o bandi koju treba uništiti?! Upravo sam srela starog Bernsa. On hoće u poteru sa šerifom! Lepo! Smešne li potere pored ovoliko muškaraca!

Ljudi su je gledali podsmešljivo.

Onda se obratila šerifu:

— Deze, i ja idem s tobom! Nisam neki strelac, ali ću ti pomoći bar koliko i Volt Berns!

Šerad uzdahnu.

— Mili. . . ovaj, gospodice Metju — ispravio se — za ime sveta, ostanite u gradu, a ostalo prepustite meni. Nemojte mi i vi sada praviti teškoće. zar uz sve muke moram da vodim računa i o jednoj ženi?

— Niko o meni ne treba da vodi računa!

— Ali, žena ste, a. . .

— Deze, hoću da ti pomognem i niko me u tome neće sprečiti! — odlučno je rekla učiteljica.

Okupljeni su se zabavljali na ra-čun zaljubljene učiteljice.

Uto se pojavi Maks Moris.

Odmah je upitao šerifa ko sve ide u poteru sa njim. Jadni čovek se jed-

va držao na nogama, a hteo je da učestvuje u istrazi.

— Zasad idemo ti, ja, stari Berns i. . . gospodica Metju.

Maks se začudio.

— Niko više?!

Šerif upravo htede da odgovori potvrdno, kad se iz mase izdvoji Luk Saliven.

— I ja bih pošao — rekao je.

Šerif ga odmeri.

Šta ako je taj momak ipak u nekoj vezi sa banditima? Ko zna, možda hoće da pode samo zato da bi pomogao suprotnoj strani?

— Nije potrebno da i ti ideš, Luk — odgovorio mu je šerif.

— Ali. . . — pobunio se Saliven — . . . valjda ja više mogu da učinim nego jedan starac i jedna žena. Ako ste prema meni nepoverljivi zato što sam nekoliko puta bio u zatvoru, i to uglavnom zbog pijanstva i nekih sitnica, reći ću vam da sam svaki put pošteno odslužio svoje i da sam, posle svega, isti kao i svi drugi.

Šerad je bio u nedoumici.

Dok je razmišljao da li sa sobom da povede i Salivena, pojavio se Volt Berns.

Jahao je na konju i držao pušku na sedlu, ispred sebe.

Oko struka je imao opasač sa revolverom i municijom.

Kao da odjednom ne oseća svoje godine, uspravio se u sedlu i ponosno rekao:

— Evo me, Deze! Što se mene tiče, spreman sam za akciju, možemo krenuti!

♦♦

Dez Šerad se predomislio i ipak poveo i Luka Salivena, s tim što je prethodno upozorio ostale članove

potere da ga se paze i da ga drže na oku.

Izjahali su iz grada praćeni pogledima okupljenih ljudi.

Mnogi su vrteli glavama, verujući da se niko od članova malobrojne potere neće vratiti živ.

Kad su i poslednje kuće ostale iza njih, šerif dobro osmotri Salivena.

Jahao je iza njega, stalno gledajući uokolo. Šerad je pozeleo da je u zabludi u pogledu ispravnosti tog mladića.

Inače, Saliven je, uz njega, bio jedini član potere na kog je pouzdano mogao da računa kao na dobrog borca, veštog u baratanju oružjem, brzih refleksa.

Maks je takođe bio dobar, ali bi mu, da bi imao snage da se bori, trebalo bar dva dana poštenog odmora.

Stari Berns je stalno mrmljao nešto, pričao o svojim uspesima iz mladih dana, o svojoj nekadašnjoj hitrini i oštrom oku.

Kleo se u sve moguće da će srediti bar jednog bandita, samo da nalete na njih.

Mili Metju je, pak, stalno nastojala da bude što bliže šerifu.

Nije govorila, samo se smeškala kad bi im se pogledi ukrstili.

Maks je mlitavo jahao u sedlu i činilo se kao da će svakog trenutka ispasti iz sedla.

Nije imao snage da se drži uspravno.

I, najzad, Luk Saliven se sve vreme ponašao tako kao da zaista želi da pomogne šerifu.

Ćutao je i nije se ponašao sumnjivo.

Jahali su već prilično dugo kad je sunce zasjalo. Nije bilo naročito toplo i to im je olakšavalo naporno putovanje.

Kad su najzad stigli do mesta tra-

gičnog događaja, najpre je shajao Maks, a posle njega i ostali.

Šerad je stisnuo zube kad je video opustošeno poprište neravnopravne borbe.

Kočija je još bila izvrnuta na bok. Svi zajedno su je, doduše uz veliki napor, ponovo uspravili.

Onda su muškarci pokupili tela poginulih i stavili ih u kočiju.

Mili to nije mogla da gleda.

Okrenula se, držeći dlanove na licu. Nastojala je da zadrži suze, da ne zaplače, ali joj to nije uspelo.

Poznavala je te ljude, njihova deca bila su njeni daci, ili su još i sada. Osećala se užasno.

Dva konja, koja su bili povelili iz Grinvila, vezali su za drvo. Njih će kasnije, kada krenu, upregnuti u kočiju.

Onda su svi zajedno pregledali teren od nekoliko desetina kvadratnih jardi uokolo.

Niko od njih nije znao šta traži, za čim traga, ali su ipak pažljivo osmotrili svaku stopu zemlje na poprištu napada.

Osim praznih čaura nisu našli ništa.

Krenuli su dalje.

Put je postepeno vodio u kamenita brda, a rastinje je, s obe strane puta, postajalo sve rede.

Kad su se našli na priličnoj visini, šerif je rukom dao znak da se zaustave.

— Pogledao je na sve strane.

Postao je još pažljiviji kad je, sa visine, video deo puta koji se spušta sa mesta na kom su stajali.

Primetio je, nedaleko od samog puta, veliku stenu koja se protezala sve dokle je moglo da se vidi. Sama po sebi ona ne bi privukla njegovu pažnju.

Pošira pukotina u njoj bilo je ono što mu je bilo interesantno.

Da li se ona završava naslepo, ili vodi nekud, to nije znao.

Odlučio je da proveri.

Opet je dao znak ostalima da se kreće.

Spuštali su se armijskim putem prema njegovom delu gde počinje da se proteže velika stena.

Sve to vreme pukotina koju je Šerad video odozdo nije se mogla primetiti.

Ali, kad su prevalili zavijutak, Šerad je naišao na onu pukotinu, koja je s tog mesta, zbog položaja, izgledala samo kao tanka linija.

— Sačekajte me ovde — obratio se ostalima, pa je sjahao i nastavio da hoda pešice.

Kad je sasvim prišao pukotini, video je da ona i nije toliko uska i mala. Komotno je kroz nju mogao da prođe i konj i čovek.

Oprezno je koraknuo u nju.

Nije bila ni mračna a ni dugačka.

Kad se našao na njenom drugom kraju, pred njim se ukazala mala udolina.

Na njenoj suprotnoj strani počinjala je šuma, iza koje su se opet uzdizale visoke stene. Levo i desno bilo je samo niskog žbunja.

Vratio se.

Ispričao je ostalima šta je video. Dodao je:

— Bilo bi dobro da malo ispitamo taj skriveni kutak. Sasvim bi bilo logično da se neko krije tamo. Banditi, koji su napali kočiju, možda usred dana i nisu smeli da krenu nekud dalje, da ih neko ne bi video. A mesto je kao stvoreno za skrivanje.

Pojahao je konja, i krenuli su.

Prošli su kroz pukotinu i našli se u maloj dolini obasjanoj suncem.

Zastali su i osmotrili.

Uvek su imali na umu da ih neko možda vidi, ili prati. Ni sada nije bi-

lo isključeno da ih neko vreba iz zaklona.

Šerif je bio pomalo nervozan i zbog Mili. Morao je da brine o njoj, jer kad bi došlo do pucnjave, ona se možda ne bi snašla.

Zato je bio dvostruko oprezan.

Onda su prešli dolinu a da se nije dogodilo ništa nepredviđeno.

Našavši se na ivici šume, sa druge strane doline, Šerad uspori i oni oprezno ujahaše u gustiš.

Nisu jahali ni ceo minut, kad Mili iznenada uzviknu:

— Deze, čekaj! Stani! Pogledaj tamo...

Ona pokaza rukom napred.

Zatim upita:

— Zar ti se ne čini da se kroz krošnje vidi neka koliba?

Svi su se zagledali prema mestu koje je učiteljica pokazala rukom.

— Izgleda da je to stvarno neka koliba. Možda je napuštena, a ne bi bilo neobično ni da je naseljena. Viđećemo.

Jahali su polako i oprezno.

Stigli su u blizinu kolibe, sa njene zadnje strane. Još su se držali šume.

Sve je bilo mirno. Mala ekipa je čekala naređenje.

Šerif im se obrati:

— Luk, Makse i čika Bernse, vi ćete sa mnom, a ti... a vi, gospođice Metju, ostanite ovde. Po svemu sudeći, ovde nema nikoga. Nema konja, ali to isto ne mora da znači ništa. Možda su sklonjeni. Gospođice Metju, vi svoju pušku ipak držite u ruci...

Njih četvorica, s oružjem na gotovs, obidoše kolibu i stadoše pred njenim vratima.

U istom trenutku vrata se otvorile i na njima se pojavi jedan visoki muškarac.

Ubrzo se pojavio još petorica.

Svi su bili naoružani, ali nijedan se nije latio oružja.

Za to je već bilo prekasno.

Četiri cevi već su bile uperene u njih.

Lica su im bila gruba i neobrijana, odeća pohabana, izgužvana i prljava.

Onaj što je prvi izašao, upita:

— Koga tražite ovde?

Umesto da odgovori, šerif upita njega:

— A koga smo našli? Videvši šerifsku značku na Šeradovim grudima, visoki malo ustuknu.

Shvatio je da pred sobom ima šerifa Grinvila, koji je važio za opasnog ali i pravednog predstavnika zakona.

— Zovem se Slim Bejker — predstavio se — a ovo su moji drugari.

Naprосто je sebao očima dok je gledao u šerifa i ostalu trojicu, a ni njegovi prijatelji nisu izgledali ni gledali pitomije.

Šerif nabra obrve.

— Ti si Crni Slim? — upita.

Skoro da nije mogao poverovati da je tako lako naišao na njega, ma da nije bilo ničeg logičnijeg od pretpostavke da bandit ima skrovište u tom kraju i da mu, s obzirom na njegovu reputaciju, i nije lako da se kreće u blizini naseljenih mesta ili po samim gradovima.

Šerad se nije zanosio idejom da ga značka na grudima štiti na bilo koji način.

Naći se oči u oči sa odmetnicima, i to s onima koji su na tako lošem glasu, na mestu koje je prilično nepristupačno i nepoznato, gde ih nikada niko ne bi našao kada bi bili ubijeni, moglo je da znači samo smrt. Banditi su, iako na nišanu, mogli da ih ubiju onog trenutka kad su se pojavili.

Najzad, bili su u kolibi i iz nje su, zaklonjeni, mogli odmah da pucaju.

— Da, šerife. Tako me zovu — odgovori Crni Slim.

— Dva tvoja momka su u grinvilskom zatvoru. Znaš li to? — pitao je Šerad.

Slim slegnu ramenima.

— Ko zna ko su ta dvojica — reče.

— Možda su samo rekli da pripadaju mojoj družini.

— Naprotiv. Oni to neće da priznaju. Možeš li mi reći šta su tražili tamo?

— To pitajte njih. Uostalom, ako nemate poternice za njih, zašto ti ljudi nisu jednostavno mogli da naiđu i popiju piće, ko su da su — rekao je Slim Bejker. — Ne znam zašto biste uhapsili ljude samo zato što su se našli u vašem gradu. A šta su oni uradili, kad ste ih uhapsili?

Šerif nije direktno odgovorio na to pitanje.

— Možda su došli sa zadatkom da ispitaju neke stvari, da skupe podatke koji bi se koristili u nekoj vašoj akciji?

— Već sam vam rekao da to nisu moji ljudi — ponovio je Slim.

I on i njegovi drugari približiše ruke drškama svojih revolvera.

Sada Crni Slim upita:

— Sme li se znati zašto ste došli ovamo?

Gledajući njihova gruba lica i ruke na koltovima, Šerad počeo da vrda:

— Ne bih želeo da me pogrešno shvatite... ali juče je napadnuta naša kočija sa transportom zlata i pri tom su ubijena tri naša sugrađana.

Slim zaškruta zubima tako da su mu mišići na licu podrhtavali.

Njegov čovek koji je stajao najbliže šerifu i članovima smešne grin-

vilske potere uhvati dršku svog kolta, kao da će odmah zapucati.

Slim ga opomenu:

— Korli!

Ali, Korli nije reagovao. I dalje je ruku držao na dršci revolvera.

Pocrveneši u licu, on gnevnič glasom reče:

— Dosta mi je toga da se nama pripisuje sve što se dogodi u kraju u kom se trenutno nađemo. Čoveče, mi živimo svojim, slobodnim životom, lutamo Zapadom i nemamo svoje kuće, ali nismo ono za šta nas smatraju. Nama se pripisuje sve najgore što se dogodi. Iako smo naoružani i ne živimo uzornim životom kao vi koji ste sada pred nama, mi nismo obična banda ubica!

Saliven, koji je dotad mirno sedeo na konju, držeći revolver uperen u Slima, poverovao je da će taj Korli ubiti nekog od njih, da će izazvati opštu pucnjavu, u kojoj će izginuti svako ko ne bude dovoljno snažan i živ da se skloni i odbrani se.

Saliven skoči na Korlija.

Obojica su se našli na zemlji; Saliven baci revolver prema Šeradu, da ne bi pao u iskušenje da otpočne pucnjavu, jer ni Korli, dok je Saliven skakao na njega, nije izvukao svoje oružje.

Saliven je bio odozgo.

U pogodnom trenutku opkoračio je Korlija i prikovao ga za zemlju, a onda slobodnom desnicom zamahnio i snažno ga udario u bradu.

Jedan od Slimovih ljudi se pokrenu, u nameri da pomogne Korliju, ali mu Slim dade znak rukom da to ne radi. Najzad, bila je to borba dvojice muškaraca i Slim je verovatno smatrao da je to njihova stvar.

Korli se koprcalo, ali ne dugo.

I on je bio snažan i vešt u pesničenju.

Uspeo je da udari Salivena tako jako da se ovaj načas ošamutio.

Brzo se povratio.

Udarali su jedan drugog gde su stigli. Bio je to dvoboj bez oružja, sa prilično ravnopravnim partnerima.

Iako su svi posmatrali tuču te dvojice, svaki od njih je istovremeno i motrio na ljude koji su predstavljali suprotnu stranu.

Kad su već bili na kraju snaga, Saliven i Korli prestadoše da se tuču.

Šerad je pažljivo osmotrio Salivena.

Da nije, možda, inscenirao tuču, da bi izgledalo kao da je zaista neprijateljski raspoložen prema Slimu i njegovim ljudima, i tako naveo potera da stekne sigurnost u njega kao pomagača?

Slim izgrdi Korlija što je bio neoprezan, a zatim se obratio svojim drugarima:

— Pred nama je predstavnik zakona u ovom kraju i pazite kako se ponašate. . .

Šerad je tražio prizvuk ironije u njegovom glasu, ali, činilo mu se, te ironije nije bilo.

Slim nastavi:

— Znae dobro da svi traže razlog da nas uhapsu i zato nemojte da se ponašate tako da se taj razlog stekne i da on bude izgovor što će nekoga od nas odvesti i staviti iza rešetaka. . .

Osećajući se kao u klopki, jer je Crni Slim zaista bio na lošem glasu, šerif Šerad je nastojao da bude taktičan i korektan.

— Nisam tvrdio da ste vi izvršili pljačku i poubijali one ljude — rekao je. — Ali, ne mogu verovati ni to da ste slučajno u našem kraju baš u vreme kada se sve to dogodilo. Uz to, vaši ljudi su prethodne večeri

ipak bili u Grinvilu, ali nisu znali da kažu zašto su došli. Ne verujem da su bili u prolazu, jer postoje bolje veze i bolji putevi za sva manja i veća mesta u Koloradu, nego što je onaj koji prolazi pored našeg grada. Trenutno u gradu i široj okolini osim vas nisu primećeni besposleni ljudi sa strane. A o vama se, to i sami znate, priča svašta.

Slim pogleda u svoje ljude. Gorko se nasmejavši, on reče:

— U redu, šerife, vi nas ne optužujete. Došli ste samo da nas pitate da li smo mi primetili nešto sumnjivo u poslednje vreme, u ovom vašem kraju?

Na te reči nasmejali su se i njegovi prijatelji.

Šerif je bio ljut, ali to nije hteo da pokaže. Odgovorio je na izgled sasvim mirno:

— Pa, ako hoćete, može da bude i tako. . .

Slim okrenu leđa Šeradu i njegovim ljudima, pa upita svoje drugare:

— Je li neko od vas primetio nešto sumnjivo u ovom kraju, u poslednje vreme?

Svi odgovoriše odrečno.

Jedan upita Slima:

— A ti? Jesi li ti nešto primetio?

Smeškajući se, Slim odgovori:

— Nisam.

Zatim se obrati Dezu Šeradu:

— Eto, šerife, čuli ste svojim ušima.

— A gde ste bili juče oko podne?
— postavio je šerif novo pitanje.

— Ovde. Verovatno se napad dogodio daleko odavde, jer nismo čuli ništa. A pošto se pucalo, da je to bilo bliže, morali bismo čuti hice.

Dok je Crni Slim govorio, jedan plavokosi čovek koji je stajao pored njega počeo da približava ruku revolveru.

U istom trenu odjeknu hitac.

Stari Berns je, u znak upozorenja, ispalio hitac pred noge nestrpljivog revolveraša; ovaj odmah skloni ruku.

Berns ga je gledao strogo, nabravši obrve, ali to nije imalo efekta, pošto je izgledao i smešan. Ipak, njegova spremnost da puca nije bila za potcenjivanje.

— Vidi ti dedu kako je opasan! — ismevao ga je drugi Slimov čovek.

— Samo se ti rugaj, sinko. Opasniji sam ja nego što misliš. U to se možeš uveriti ako i dalje budeš nevaljao. Ja nemam šta da izgubim — pretio je starac.

Šerad je zažalio što nema još ljudi sa sobom, koji bi stvarno mogli da se bore.

Njih je bilo gotovo dvostruko više, a ko zna da li su svi izašli iz kolibe.

Možda unutra ima još nekog ko samo čeka da ih svu četvoricu ubije.

Šta bi onda bilo sa Mili, pitao se Šerad. Da li bi pala u paniku i sama uletela u banditsku klopku ili bi se, neprimećena, povukla i vratila u Grinvil?

Hrabra žena pošla je u neizvesnost zbog njega i mogla je da nastrada vrlo lako. Ali, htela je da pokaže koliko joj je stalo do voljenog muškarca i iskreno je želela da mu pomogne.

Šeradu sinu da to nije obična simpatija nego ljubav, zbog koje je ta žena spremna na sve.

A i prošle noći mu je spasla život. Mora i on da čuva njen, pomislio je.

— Slime — obratio se on vodi družine — dobro znaš šta se sve priča o tebi i tvojim ljudima — namerno nije upotrebio reč »banda« — i ako smo i posumnjali u tebe, razumećeš nas. Ukoliko si govorio istinu rekavši da sa tom pljačkom i ubistvima

nemaš nikakve veze, nemaš razloga da se sukobljavaš sa nama.

Slim se nasmeja.

— Svida mi se to što ste rekli, šerife.

— Hoćeš li nam dozvoliti da malo pogledamo po toj kolibi? — upitao je Šerad.

— Zar ipak mislite da ćete ovde pronaći opljačkano zlato? Pa, pogledajte. Nemam ništa protiv.

Oprezni Šerad je opet bio začuden.

Uvek podozriv prema ljudima koji su dolazili u sukob sa zakonom, nije ušao u kolibu.

Možda je Slim hteo samo da ga namami u kolibu u kojoj bi ga neko ubio.

— Dobro, Slime, verujem ti — i dalje je šerif bio taktičan.

Mislio je: ako su oni opljačkali zlato i ako vojska bude telegrafski obavještena o tome, Slim i njegovi ljudi neće stići daleko.

S druge strane, Šerad je bio svestan činjenice da je njegova potera suviše slaba da bi se suprotstavila šestorici mladih, jakih i naoružanih ljudi.

Da su, možda, bili u gradu, ili u nekoj povoljnijoj situaciji, vredelo bi pokušati.

Ali, ovako, u divljini, gde im niko ne može pomoći, nastradali bi sigurno, ako ne svi, a ono stari Berns i Mili, a verovatno i iscrpljeni Maks.

Jedino što mu je preostalo bila je nada da njemu i ostalima iz Grinvila banditi neće pucati u leđa, kada budu krenuli.

— U redu, Slime — reče šerif. — Mi idemo dalje. Nismo tražili nikog određeno nego pročešljavamo ceo teren koji je u nadležnosti Grinvila.

Obratio se svojim ljudima:

— Idemo.

Najradije bi im rekao još i to da se

povlače ne okrećući leđa. Slimu, a svakako bi to uradio i sam, ali nije hteo da izaziva inače nervozne i svadljive revolveraše. Ko zna kako bi se onda to završilo.

Međutim, razmišljao je šerif dalje, da su onako surovi kako se priča, već bi pucali, i to svi, ne bi se dogodilo da neko od njih grdi drugog zbog neopreznih pokreta.

Videlo se da tu zapoveda Slim, da se čeka njegova reč ili prvi potez pa da i ostali preduzmu nešto.

A Slim je sve vreme bio miran i nije pokazivao nameru da hoće da izazove pucnjavu.

Šerif je okrenuo konja.

Glasno, rekao je svojim ljudima:

— Tu nemamo šta da tražimo.

Krenuli su, strepeći.

Prejahali su onih nekoliko jardi do iza kolibe, gde ih je učiteljica čekala.

Bila je uplašena, ali se nasmešila kad je ugledala Šerada, radosna što mu se ništa nije dogodilo.

Svi petoro projahali su kroz šumu.

Okretali su se, ali ih niko nije sledio niti je pucao za njima.

Kad su bez teškoća prešli malu dolinu, šerif je prvi put pomislio da

Crni Slim zaista nema nikakve veze sa pljačkom kočije.

Šta bi njega i njegove ljude, u protivnom, zadržalo da pucaju u njih, tim pre što su bila samo četvorica, zajedno sa nemoćnim starcem, a, uz to, bili su u kraju gde njihove leševe, pogotovo ako bi bili sklonjeni, nikada niko ne bi otkrio.

Šerad odlučio da pusti dvojicu Slimovih ljudi iz zatvora čim stigne u Grinvil.

Vrativši se na armijski put, zastali su.

Šerif se najpre obratio Bernsu, da čuje njegovo mišljenje.

— Da li i dalje verujete da su Crni Slim i njegovi ljudi oni koje tražimo. Ako je tako, morali bismo požuriti u Grinvil, da predamo telegrame vojsci i oblasnom šerifu.

Starac se počea po čekinjastoj bradi, začkilji očima i odgovori:

— Ni sam ne znam šta da mislim. Oni jesu odmetnici, ali mi ne deluju krvoločno, kao što sam pretpostavljao da će biti, ako nađemo na njih. Momci krađu, to je sigurno, inače, od čega bi živeli. Ali krađu i mnogi drugi. . . A ni oružje nije zabranjeno nositi. Jesu bili pomalo nestašni, ili su možda stvarno mislili da ćemo mi prvi pucati u njih, pa su bili samo oprezni. A tačno sam primetio da su se mene najviše plašili. . .

Šerard se obrati Salivenu:

— Šta ti misliš, Luk? Još koliko prošle noći, tvrdio si da pljačka nije delo Crnog Slima, zato što se on, navodno, nalazi negde daleko, na jugu. Uverio si se, sada, da su ipak ovde.

Saliven nije odgovorio odmah.

Trebalo mu je vremena da smisli šta će reći na Šerardovo pitanje.

— Što se tiče mog mišljenja o tome da li su oni ljudi koje tražimo, moj odgovor je: verovatno nisu. A ono što sam govorio u salunu, da su na jugu, čuo sam od drugih ljudi.

— U Grinvilu si to čuo, zar ne?

— Da.

— To bi značilo da je Slim ipak u vezi sa nekim iz grada. Salivene, ti stalno nastojiš da me uveriš da si pošten. Ako je tako, moraš reći sve što znaš o tome. To što si ovako hrabro pošao sa nama može značiti da imaš dobru volju da prestaneš s glupostima i uvrstiš se u red čestitih

građana, ali i da si lično zainteresovan.

— Ja nisam lično zainteresovan ni za šta, šerife. . . — govorio je Saliven ne baš ubedljivo.

Šerif je bio u nedoumici i nikako mu nije bilo jasno šta da misli o Salivenu i kako da se postavi prema njemu, da li da ga smatra čovekom na svojoj strani ili doušnikom bande Crnog Slima.

Potom se obratio Maksu Morisu, koji je gotovo dremao u sedlu.

— Makse, šta ti kažeš?

— Prilikom napada nisam video nijedno lice, nisam čuo ničiji glas. Zato ne mogu napraviti nikakvo poređenje između napadača i družine Crnog Slima.

Šerif se upita da li je moguće ono što govori Maks Moris.

Taj čovek je u Grinvilu uživao veliki ugled, ali nikad se ne zna. . .

— Hajdemo dalje — rekao je Dez Šerad umornim glasom. — Vraćamo se u Grinvil. Tragova nemamo, nema smisla da lutamo bez cilja i tako samo gubimo vreme. Možda ćemo na rasvetljavanju slučaja više uraditi u samom gradu.

Oborene glave, jahao je na čelu male kolone.

Još se dvoumio da li da obavesti vojsku da krene na bandu Crnog Slima. Ako su ti ljudi zaista samo lutalice i lopovi, bilo bi besmisleno angažovati vojsku. Takvih družina bilo je na Zapadu bezbroj.

Mili pritera svog konja šerifovom.

— Deze, žao mi je što ti ovo nije uspeo, mislim, ne tebi nego svima nama. Ali, živi smo, to je važno. I ja mislim da nismo naišli na prave zločince, inače sada ne bismo bili ovde nego tamo, u šumi, izrešetani.

— To je, znači, vaše mišljenje, gospodice Metju. . . — konstatovao je šerif.

Žena nastavi:

— Kažem, žao mi je što je ceo taj trud i put bio uzaludan, ali ti ipak mogu reći nešto što će možda otkloniti neke tvoje sumnje.

Iako je sve vreme izbegavao da je pogleda u lice, šerif je to ovoga puta učinio.

— A šta to? — upitao je zvaničnim glasom, iako mu nije promakao sjaj u nežnom Milinom pogledu.

— Dok si razgovarao sa Crnim Slimom i njegovim ljudima, ja sam bila radoznala da ih vidim pa sam, napravivši mali luk, došla do mesta u šumi s kog se vidi prednja strana kolibe.

— Posmatrala sam sve te ljude, ali nijedan od njih, ni po stasu ni po pokretima nije bio sličan onoj dvojici koji su prošle noći hteli da pucaju u tebe, a nije daleko od pameti da su pljačkaši kočije u nekoj vezi sa njima, i da su oni hteli da te onemoguće da povedeš istragu o napadu na kočiju...

— Hvala vam, gospođice Metju, što želite da mi pomognete — rekao je Šerad blagim glasom.

Odmah potom se nakašljao, pa dodade prilično grubim glasom:

— Kad ste već hteli da s nama muškarcima podete u poteru, trebalo je da malo više pripazite i ostanete iza kolibe.

Mala grupa nastavila je da jaše.

*

Kad su stigli do mesta na kom ih je čekala kočija, Šerad je zamolio Maksu da pređe na nju, a sam je poveo njegovog konja.

U Grinvil su stigli pred večer.

Začas su se oko njih našli radoznalci. Svi su želeli da čuju kako je bilo.

Šerif, a ni ostali iz potere, nisu govorili mnogo, jer su bili umorni, a i smatrali su da kukavice nisu zaslužile da čuju kompletnu priču.

Dez se pobrinuo da mrtvi odmah budu sahranjeni, a onda je raspustio neuglednu poteru.

Otišao je, potom, u svoju kancelariju, da sastavi zapisnik.

Kad je i to završio, otišao je do ćelije u kojoj su bili dvojica uhapšenih prethodne večeri.

Ponovo ih je ispitivao. U njihovim rečima i ponašanju nije bilo ničeg zbog čega bi i dalje ostali u grinvilskom zatvoru.

Opomenuo ih je da ne izazivaju nered u gradu, a onda ih pustio.

Vratio im je opasače sa revolverima i municijom. Momci su mu se zahvalili i nisu se bunili što su bez određene krivice proveli izvesno vreme u zatvoru.

Pozdravili su šerifa i napustili njegovu kancelariju.

Šerad, kad je ostao sam u kancelariji, prišao je prozoru i pogledao napolje.

Video je dvojicu ljudi kako prilaze štali za iznajmljivanje, gde su bili ostavili svoje konje.

Nije prošlo ni nekoliko minuta, a oni su već bili u sedlima.

Poterali su konje prema izlazu iz grada.

Sumrak je već počeo da se spušta.

Šerad odlučio da krene kući.

Upravo je stavljao u fioku ono što je zapisao, kad neko pokuca na vrata.

— Slobodno!

Kad su se vrata otvorila, na njima se pojavio trojica prvih ljudi Grinvila: gradonačelnik Den Farel, banakar Džoša Drejk i vlasnik poštanske kompanije Tenesi Miler.

— Došli smo da porazgovaramo s tobom, Deze — počeo je Farel.

— Sedite. . .

Iako im je šerif ponudio stolice, trojica ljudi ostadoše da stoje pred njegovim писаћим stolom.

Sada bankar preuze reč:

— Smešno je ono što si uradio, Deze — rekao je. — Ono što si uradio unapred je bilo osuđeno na propast.

— Nisam imao drugog izbora — odvratio je Šerad. — To je istina, a ne opravdanje.

Dosad si radio dobro — nastavio je bankar — ali izgleda da više nisi sposoban da stvari izvedeš načistac. Nas trojica smo se konsultovali i . . .

Ućutao je.

Na to Šerad prilično nervozno reče:

— Pa šta vi očekujete od mene?! Zar sam ja kriv i nesposoban ako niko neće da mi pomogne? Videli ste i sami da su kopači pre bili spremni da se odreknu svog zlata nego da pođu sa mnom. Niko neće da rizikuje. I, ko je pošao sa mnom?! Naravno da je sve unapred bilo osuđeno na propast, ali ne zbog moje navodne nesposobnosti nego zbog potere koja ni na šta nije ličila.

— Dakle, nas trojica smo razgovarali — nastavio je Džoša Drejk — i odlučili da te smenimo.

— Ja kao vlasnik poštanske kompanije — reče Miler — najviše gubim, a u pitanje je došao i Džošin ugled, jer je posrednik između vlasnika zlata i novca s jedne, i poštanske kompanije s druge strane. Ljudi su nezadovoljni. Ubijena su tri čoveka. Gubio si dragoceno vreme sa svojom nazovi poterom, umesto da si odmah preduzeo prave korake.

Šerad ih je gledao zabrinuto.

Držanje trojice moćnika jasno je ukazivalo na njihovu nameru.

— Predite na stvar i recite jasno

ono što ste hteli da mi kažete — zamolio ih je:

Sad gradonačelnik počeo da govori:

— Pošto nema izgleda da ovaj najnoviji slučaj rešiš u dogledno vreme, predaj značku, a mi ćemo izabrati drugog šerifa koji će obavljati tu funkciju do pravih izbora.

— Mislite li da će neko drugi, ako mu niko ne pomogne, uspeti da otkrije počinioca i vrati zlato? — pitao je Dez Šerad.

Pogledavši u drugu dvojicu, gradonačelnik Farel reče:

— U pravu je Dez. . .

Hteo je da kaže još nešto, ali mu u reč upade vlasnik poštanske kompanije:

— Dene, već smo se dogovorili. A i ja kao najoštećenija strana valjda mogu tražiti njegovo smenjivanje! Uostalom, kad sam vam to predložio, pristali ste.

— Dobro — uzdahnuo je Šerad. — I meni je i te kako stalo do toga da se otkrije istina. Ako već mislite da će drugi šerif doći do nje, povlačim se.

Skide petokraku s jakne i stavi je na sto.

— Pretpostavljam da ste već izabrali nekog, odnosno, dogovorili se koga ćete postaviti na šerifsko mesto — rekao je Šerad.

Odgovorio mu je gradonačelnik:

— Biće to Mark Robertson. Ostaće šerif zasad, a posle ćemo videti. Neka izbori odluče.

Znao je Šerad dobro kakvi će to izbori biti, ali ovoj trojici bude stalo da baš Robertson bude šerif. Ali, to više nije bila njegova stvar.

Dez stavi svežanj ključeva pored metalne zvezde, pa upita:

— Da li građani Grinvila znaju za vašu odluku da me smenite zbog nesposobnosti?

Marka Robertsona Dez je pozna-
vao prilično dobro i nije imao o nje-
mu naročito dobro mišljenje. Po nje-
mu, Robertson nije bio tip čoveka
koji bi uspešno mogao da zastupa
zakon u Grinvilu.

Čovek, doduše, nikada nije dola-
zio u sukob sa zakonom, ali se nije
isticao ni po hrabrosti i odlučnosti,
što bi za jednog šerifa bilo veoma
važno.

Dez se setio trenutka kad je toga
jutra sakupljao poteru.

I Robertson je bio među okuplje-
nima, ali mu nije ni na kraj pameti
bilo da krene sa njim i pomogne
mu. A to nije dobar potez čoveka ko-
ji istoga dana postaje šerif.

Pitao se kakva je to kombinacija,
ali nije nalazio odgovor.

Gradonačelnik mu odgovori na
pitanje:

— Znaju oni koji treba da znaju.
Deze.

Time je razgovor bio završen.

Šerad ih pozdravi i pođe prema
vratima. Pretpostavljao je da su
moćnici već rekli Robertsonu da
treba da se pojavi u šerifskoj kancel-
lariji i preuzme dužnost.

Stigavši pred kancelariju, Dez Še-
rad tromim pokretima odveza ko-
nja i uzjaha ga.

Trojica prvih ljudi Grinvila mogli
su pomisliti da se lako predao, ali u
suštini nije bilo tako.

Šerad je odlučio da se bori, da is-
tražuje i drži na oku svakog ko mu
bude iole sumnjiv.

I dalje se pitao šta se krije iza od-
luke da ga smene, pa je u svojim
razmišljanjima išao tako daleko da
je kao mogućnost pretpostavio i to
da je neko inscenirao napad na ko-
čiju, da bi, kasnije, zlato podelio sa
nekim ko je takođe učestvovao u za-
veri.

Svi su znali da je Šerad energičan
i da neće odustati od traganja za po-
činiocima.

Možda je to razlog njegovog sme-
njenja?

**

Vrativši se iz potere. Luk Saliven
je svratio u salun, da popije hladno
pivo.

Bio je umoran za razgovor pa je,
pošto se malo odmorio od dugog ja-
hanja, napustio salun i poterao ko-
nja prema svojoj kući, udaljenoj od
Grinvila nekoliko milja.

Već je uveliko bio mrak.

Vedra noć, nebo posuto zvezda-
ma i mesečev srp donekle su mu os-
vetljavali put.

Jahao je već desetak minuta po-
što su poslednje kuće Grinvila osta-
le iza njega, kad iz povećeg žbuna,
pored kog je upravo prolazio, iskoči
jedna prilike.

— Luk Saliven? — pitao je Luka
nepoznati glas.

Saliven nije odgovorio. Nije znao
šta taj čovek hoće od njega. Možda
hoće da ga ubije?

Zato radije je potvrdio da je on
Luk Saliven.

— Ti si Saliven, zar ne? — usledi-
lo je novo pitanje.

— Mislim da ste se...

Hteo je Saliven reći »zabunili«, ali
ga nepoznati glas prekide:

— Ne vredi ti da poričeš, jer te
znam. Pokazali su mi te dok si se-
deo u salunu. Takođe su mi objasni-
li kojim putem ideš kući. Uz to, vi-
dim da tvoj konj ima belu grivu i
dve velike pege na prednjim noga-
ma.

Saliven je shvatio da zaista ne
vredi da kaže da to nije on.

Upitao je.

— Šta hoćeš od mene?
— Ja, ništa — odgovori nepoznati.
— Imam naređenje da te likvidiram.

— Ali, zašto? — pitao je Saliven. Nije mu bilo svejedno, iako po prirodi nije bio plašljiv čovek.

— Nije moje da pitam — odgovori čovek. — Ja samo radim ono za šta me plaćaju.

Saliven je bio siguran da mu se ne piše ništa dobro. Bilo mu je krivo što je bio toliko neoprezan da revolver i municiju ostavi u bisagama; baš te večeri trebalo je da odstupi od svog običaja da oružje nosi daleko od dohvata, kako ne bi došao u iskušenje da ga upotrebi.

Verovao je da ni protivnik neće pucati ako je on nenaoružan.

— Šta sam skrivio tvom nalogodavcu? — opet je pitao Luk Saliven.

— Nisam naročito upućen, ali pretpostavljam da si postao opasan za neke ljude jer mnogo znaš o njima, a slizao si se sa šerifom, išao sa njim u poteru, pa postoji opasnost da ćeš izbrbljati ono što ne treba.

Luk Saliven pretrnu.

Pokušaće da se izvuče, odlučio je, mada je bio siguran da to neće biti izvodljivo, s obzirom na to da pred sobom ima plaćenog ubicu.

Rekao je:

— Ja sam zaista hteo da pomognem šerifu, ali ni u jednom trenutku nisam nameravao da mu kažem išta od onoga što znam da je tajna. . . Naravno, spreman sam da sve to zauvek zaboravim.

— Zaboravićeš, Luk, ne brini. Nećeš ni imati prilike da se sećaš.

Senka plaćenog ubice počeo da se približava Luku Salivenu.

Ovaj u trenutku odluči da skoči iz sedla, kako ne bi predstavljao dobru metu strelcu, ali ga ovaj, kao da

je prozreo njegovu nameru, opomenu:

— Ne mrdaj! Nišanim odlično, precizno, i nemaš šanse protiv mene. Posao je posao, i ja ću ga obaviti. Odmah sada. Brojim: jedan: . . dva: . . tri: . .

Kad je Saliven čuo da strelac pritiska obarač, u deliću sekunde mu pade na pamet nešto što može da se začne samo u misli čoveka koji stoji na vratima smrti i zna da nema šta da izgubi.

Odjeknu hitac.

Luk Saliven je naprosto bio izbačen iz sedla.

Pogođen u grudi, trgao se tako da se odmah odvojio od sedla i pao na put, gde je ostao da leži nepomično.

Njegov konj se prope na zadnje noge i zaništa.

Revolveraš izvede svog konja iz žbuna, pojaha ga i potera prema gradu.

Kad je topot sasvim utihnuo, Luk Saliven oprezno počeo da se miče.

Još nije znao koliko je teška njegova rana, ali činjenica da je sve vreme bio svestan i da je čak u trenutku kad je revolveraš povukao obarač odlučio da se napravi da je mrtav, ako nekim slučajem ostane živ, navede ga na pomisao da metač ispaljen u njegove grudi ipak nije otišao pravo u srce niti je presecao glavnu arteriju.

On lagano počeo da kruži dlanom po grudima, iz kojih se širio jak bol.

Napipao je ranu iz koje je tekla krv. Nalazila se na sredini između srca i ramena.

Samouvereni plaćeni ubica je, izgleda, obično pogađao tačno u srce, pa je mislio da je to uradio i ovoga puta.

Luk je bio žilav momak.

Skupio je svu svoju snagu i stao na noge.

Onda je tiho zviznuo, i njegov konj, koji je bio u blizini, ubrzo stiže do njega.

Pitao se kuda da ide.

Disao je teško, jer ga je bolno probadalo u grudima svaki put kad bi udahnuo vazduh.

Verovao je i nadao se da nije smrtno ranjen, ali je isto tako znao da i pored nesmrtonosne rane može da umre ako izgubi mnogo krvi i ako ubrzo ne zbrine ranu.

Setio se Klare Votson koja je u svojoj nevelikoj daščari živela neda-leko od tog mesta, sama.

Izgled joj nije bio naročito privlačan, i momci nisu jurili za njom, ali je Luk oduvek bio u prijateljskim odnosima sa njom.

Ona će sigurno hteti da mu pomogne, pomislio je.

Rado bi otišao i kod Šeradovih, ali je njihova kuća odatle bila daleko i pretpostavljao je da do nje ne bi izdržao u sedlu.

Napregnuvši se, nekako je uspeo da uzjaše, a onda je, jednom rukom držeći uzde a drugom ranu, poterao konja napred.

Ubrzo je skrenuo na puteljak koji je vodio prema daščari u kojoj je živela gospodica Votson.

Već mu se učinilo da će izgubiti svest, kad mu nada, pošto je ugledao osvetljen prozor, dade još malo snage da ostane uspravan u sedlu.

Dojavivši do kućice, zaustavi se tik uz vrata. Nogom lupi o njih.

Devojka upita uplašenim glasom:

— Ko je?

Kod nje obično niko nije dolazio, naročito noću, niti je ona imala običaj da odlazi u kućne posete. Zato sada nije mogla ni da pretpostavi ko to lupa na njenā vrata.

Ranjeni mladić slabim glasom izgovori:

— Luk Saliven... Klara, pomoz mi, molim te...

Devojka jače otvori vrata, i u tom se trenutku Luk presamiti preko sedla.

Ona ga prihvati i pomože mu da sjaše.

Čim je pod prstima osetila krv, bilo joj je jasno zašto je Saliven došao kod nje.

Znala je da Luk nije uvek bio najčistiji u pogledu zakona, ali joj je to sada bilo svejedno i iskreno je želela da pomogne ranjenom mladiću.

Najzad, i njen otac i brat, koji su nekoliko godina ranije poginuli u jednom okršaju, nisu bili među ispravnim građanima, ali ona ih je volela i često zbrinjavala njihove rane.

A njih nije bilo malo, s obzirom na način na koji su živeli.

Odvukla je poluonesvešćenog Luka u unutrašnjost daščare.

Gornji deo njegovog tela spustila je na ležaj, a onda mu podigla i noge.

Odmah potom naložila je vatru i pristavila veliki sud sa vodom.

Iz ormara, izvadila je veliki beli čaršav i počela da ga cepa u široke trake.

Uzela je i oštar nož, da njime izvadi metak, ako nije otišao suviše duboko.

Imala je iskustva u tome i znala je da ništa ne rizikuje, jer lekar je bio predaleko od tog mesta, i Luk bi sigurno iskrvario dok lekar ne bi stigao.

Ovako, postojala je šansa da mladić ostane živ.

*

Nije to bila jedina drama koja se odigravala te noći.

I Leni Šerad, Dezova mlada sestra je doživljavala svoju dramu.

Tog popodneva, kad se vraćala iz trgovine, na putu prema kući presreo ju je jedan nepoznati čovek i upitao je da li zna gde je kuća Šeradovih.

Ne sumnjajući ništa, Leni se predstavila rekavši mu da će ga ona odvesti kući, jer je to upravo kuća koju stranac traži.

Čovek je izgledao pristojno, pa je tim pre Lenino iznenađenje bilo veliko kad je nepoznati u jednom trenutku naglo zaustavio svog konja, izvukao revolver i uperio ga u nju.

Nije ni stigla da ga pita šta to znači, kad je stranac ostrim glasom naredio:

— Budite mirni, inače ću biti prisiljen da pucam. Ispružite ruke! Brzo!

Strancu se žurilo, jer je mogao neko da naide. Ovako, u prvom suto-nu, mislio je da je bezbedan sve dok ne naide neko od građana Grinvila.

Leni poslušala.

Bila je toliko uplašena da joj nije ni padalo na pamet da ne poslušala nepoznatog čoveka.

Ispružila je ruke.

Čovek iz džepa izvadi konopac i veza joj ruke. Potom uze jednu maramu, raširi je i prinese je Leninom licu.

Ona skupi hrabrosti da ga upita:

— Gospodine, zašto mi to radite? Šta ćete učiniti sa mnom? Kuda hoćete da me odvedete?

Ričard Smit se zagleda u lepu devojku.

Nije nameravao da joj učini išta loše, ali je mislio na obećanje dato Tedu Grifitu i na novac koji je trebalo da dobije od njega.

Odlučio je da devojku skloni na sigurno mesto, da o tome obavesti Grifita, uzme novac koji mu pripa-

da, a potom će pustiti Leni Šerad da se vrati svojoj kući.

Jedino nije znao kakvu garanciju da odnese Grifitu, da bi ovaj bio siguran da je on, Ričard Smit, obavio zadatak koji mu je bio poveren.

Novine će sigurno doneti vest o nestanku mlade Leni Šerad, ili o njenom kidnapovanju, i to će biti dovoljno da se pokaže Grifitu.

A dok on sazna da se Leni vratila kući i da joj ništa ne fali, Ričard Smit, bar se tako nadao, biće daleko i taj bandit mu neće moći ništa.

Sada je bilo najvažnije da Ted Grifit sazna u zatvoru da je nestala sestra Deza Šerada.

Ričard Smit će mu slagati da je silovao devojku, da ju je zlostavljao, da je učinio nešto što će Deza Šerada ogorčiti za sva vremena.

Verovatno će Grifit time biti zadovoljan i napustiće fiks-ideju o tome da se Šeradu treba svetiti.

Ričard Smit nije odgovorio na pitanja koja mu je devojka postavila.

Bistra devojka je osetila njegovo kolebanje. Zamolila ga je:

— Molim vas, samo me nemojte ubiti. . .

Glas joj je bio tih, bez prizvuka panike. Veoma dobro se savladivala.

— Ne ličite mi na bandita, gospodine — nastavila je.

Očekivala je da će joj čovek zavezati usta, da ne bi vikala, ali on nije pokazivao nameru da to učini.

Samo je rekao:

— Ne bojte se, gospodice, idemo samo na mali izlet. Neće vam se dogoditi ništa loše.

Onda je uzeo uzdu njenog konja.

Obe životinje je poterao u bespuće, da ne bi nekoga sreo.

Jahali su ćutke čitava dva sata.

Onda je Smit odlučio da napravi

pauzu, pa je sjahao, a i devojci je pomogao da sjaše.

Iz bisaga je izvadio dvopek. Ponudio ga je Leni.

Ona odbi.

— Nisam gladna — rekla je. — Više bih volela da znam kuda me vodite i zašto ste me oteli.

— Imajte strpljenja, gospodice Šerad. Već sam vam rekao da vam se neće dogoditi ništa loše. Više od toga vam ne mogu reći. Da li se mnogo plašite mraka?

— Uopšte se ne plašim mraka — odgovorila je razborita Leni. — Bezbroj puta sam po mraku jahala od grada do kuće. Zašto pitate?

— Hteo bih za izvesno vreme da vas samu ostavim na ovom mestu. . . . Posle bih se vratio. Vašeg konja bih, za svaki slučaj, poveo sa sobom. Kud god biste krenuli, ne biste skoro stigli. A možda bi trebalo da vas vežem za drvo, jer mi se čini da ste hrabri i da biste se usudili da po noći krenete nekud.

— Gospodine, nije mi ništa jasno. Kidnapovali ste me, a ponašate se prilično pristojno prema meni, obećavate mi da mi se neće dogoditi ništa loše. U čemu je stvar?

Leni je pomislila da je ta otmica u nekoj vezi sa njenim bratom, da je posredi neka ucena, ili nešto slično. Ipak, nije pominjala brata.

Možda ovaj čovek i ne zna za nje-ga, i samo bi dobio ideju.

— Saznaćete, verovatno i to — odgovori joj je Smit.

— Nemojte me, molim vas, vezivati. Neću otići nikud, obećavam vam. Hoćete li daleko?

— Ne. Išao bih samo da skupim suvog granja, da napravim vatru. Noćas će biti hladno, a ne bi bilo loše da popijemo kafu. . .

*

Nekako u isto vreme, u blizini kuće Šeradovih, odjeknuo je topot više konja.

En Šerad je skočila sa stolice.

— Berte — obratila se svom mužu — neko dolazi!

Stari Šerad je već bio zadremao, pa se trgao kad ga je žena oslovila.

— Valjda su Dez i Leni — rekao je pospanim glasom.

— Ali. . . oslušni! Tu ima više konja. . . . Dez se već bio vratio kući, pa kad je video da Leni još nema, otišao je da je traži. Rekao je da ide u Grinvil, bilo bi prerano da se otud vrati.

En brzo ugasi petrolejku, pa priđe prozoru.

Zabrinuta zbog svega što se događa u poslednje vreme, smatrala je da oprez nije naodmet.

A ako to idu Dez i Leni, tim bolje. Žena se zagledala u daljinu.

Na zaravni između dva brda, na milju od kuće, na horizontu su se ocrtavali obrisi nekoliko jahača.

En Šerad je pokušala da ih prebroji, ali nije mogla sa sigurnošću da vidi da li su četvorica ili petorica.

— Berte, ovi su se uputili kod nas! Ovim putem nikud drugde ne bi stigli.

Stari Šerad priđe prozoru i pogleda napolje.

Na horizontu, gde su se nebo i zemlja, oboje tamni, razlikovali samo za jednu nijansu, i on je video tamne prilike jahača.

En zgrabi parkericu.

— Berte, i ti uzmi pušku! Imam neko loše predosećanje. Šta stojiš tu?!

— En, ne treba da se uzbuđuješ. Znam, uhvatila te je panika što se Leni nije vratila na vreme. Najzad,

ona je odrasla devojka, možda je sreća nekog momka i zapričala se sa njim.

— U redu, zabrinuta sam zbog Leni, ali mislim da je ovo nešto drugo — reče En Šerad.

— A šta to?

— Otkud znam?! Samo, seti se koliko puta smo bili u prilici da branimo kuću kada Dez nije bio tu. I, seti se još nečeg. Svoje neodlučnosti. Ni jednom nisi bio ti onaj koji je učinio nešto. Uvek sam ja bila prva. Da se tebe pita, neko bi nas već sto puta sudio. Sporo misliš, Berte, i smotan si. Oduvek si bio takav. Uzmi već jednom tu pušku!

Bert otvori ormar i iz njega izvadi svoju henrijevku. Tromim koracima pode prema vratima.

Zastao je kad je čuo ženin glas:

— Ostani u kući, a ja idem preko, u štalu. Bolje vidim i brže reagujem nego ti. Ako se pokaže da ti ljudi dolaze sa nekim lošim namerama, uzećemo ih na unakrsnu vatru. Ti pucaj kad čuješ da sam ja počela da pupam!

En izađe iz kuće.

Prešla je preko dvorišta i ušla u štalu.

Vrata je ostavila odškrinuta, da može provući cev puške, a virila je kroz široki razmak između dve grede.

Jahači su se izgubili sa horizonta, ali se topot njihovih konja sada čuo glasnije, što je značilo da su se približavali kući.

Bert je, stojeći pored prozora, sa strepnjom pomislio da to neki ljudi hoće njegovom sinu da postave zamku. To ne bi bilo prvi put.

Od pre desetak godina, kad je Dez počeo da radi kao delilac pravde, a zatim i kao šerif, cela porodica se već bila navikla na pretnje i opasnosti.

Dez se, za razliku od svojih roditelja, nikada nije uzbudivao zbog pretnji.

Najčešće, bile su to samo prazne reči, izgovorene u gnev, i mnogi koji su imali nešto protiv njega ubrzo su shvatili da im je bolje da odustanu od odmazde jer se sigurno ne bi dobro proveli.

Ubrzo su jahači ušli u dvorište.

En ih nije videla sa mesta na kom je stajala u štali, ali je zato Bert mogao da ih prebroji; bila su četvorica. Pitao se da li su to slučajni prolaznici, pljačkaši ili neki odmetnici.

Uskoro su se pojavili i u Eninom vidokrugu.

Među tim ljudima, bar na prvi pogled, učinilo joj se da nema nikoga koga ona poznaje.

Kad su stigli pred vrata, onaj koji je jahao na čelu male kolone podiže ruku u znak da se i ostali zaustave, što ovi odmah i učiniše.

Obrativši se ostaloj trojici, onaj napred reče:

— Ovde kao da nema nikog.

Onda je viknuo:

— Halo, Šeradovi! Ima li koga u kući?!

I Bert i En su, svako sa svoje strane, bili u nedoumici.

Glas koji su čuli nije im bio poznat. Šta ti ljudi zapravo hoće?

Bilo je očigledno da nisu obični pljačkaši, koji bi odmah hrupili u kuću i rasturili je. U tom slučaju ne bi pozivali domaćina.

Osim toga, ni jedan od njih u ruci nije držao oružje.

Onaj prvi sjaha i pokuca na vrata. Iako odgovora nije bilo, on nije pokušavao sam da otvori vrata.

Bert Šerad napipa šibicu, pripali palidrvce i prinese ga fitilju petrolejke. S lampom u jednoj i s puškom u drugoj ruci, on se pojavi na vratima.

Upitao je pridošlice:

— Ko ste vi i šta tražite ovde?

En nije napuštala štalu. Držala je na nišanu četvoricu jahača.

Bili su joj okrenuti leđima i stoga predstavljali dobru metu.

— Hoćemo da porazgovaramo sa tobom — rekao je čovek koji je sjahao.

Stari Šerad reče:

— Zar ne bi bio red da se predstavite, kad ste već nepozvani ušli u moje dvorište?

— Uskratićemo vam zadovoljstvo da vam se predstavimo — odvratio je visoki jahač. — Nama je dovoljno to što mi znamo ko ste vi.

— U redu, ako već znate ko sam, recite mi šta hoćete od mene.

Šeradov glas zvučao je energično. Osetio je opasnost i znao je da ne sme pokazati koliko je kolebljiv.

— Hteli bismo da pretresemo vašu kuću — čuo je Bert Šerad.

— Imate li nalog?

— Ne treba nam. Reći ćemo samo toliko da tražimo Luka Salivena. Pretpostavljamo da je teško ranjen, i da se negde skriva.

Bert Šerad se seti da je njegov sin nedavno hvalio Luka Salivena i govorio kako se momak popravio u poslednje vreme.

Starac se uplašio za svog sina, jer je postojala mogućnost da su njih dvojica bili zajedno.

Ponovo se pitao gde je Leni i da li sve to ima neke veze i sa njom.

— Kažete, Luk Saliven? — ponovi on mladićevo ime. — Ovde sigurno nije.

— Možemo li sami pogledati?

— Ja vas u tome ne mogu sprečiti. U kući smo sami moja žena i ja i sigurno da ne biste odustali kada bismo vam rekli da vas ne puštamo u kuću. Uostalom, pogledajte. Inače,

Saliven skoro nije bio kod nas. Dolazite iz grada?

— Da. Zašto pitate?

— Da li ste videli moju decu? Sina Deza i ćerku Leni? — pitao je Bert.

— Deza smo videli kada je sam ujahao u grad, ali njegovu sestru nismo. Uostalom, mi ne živimo u Grinvilu, mada smo na neki način zaposleni u njemu. . .

En još nije izlazila iz štale.

Sada sva četvorica udoše u kuću.

Pregledali su sve prostorije. Bert je išao iza njih, sa petrolejkom u ruci.

Jedan od pridošlica sam je upalio baklju i osvetljavao svaki kutak kuće.

Kad su se uverili da Luk Saliven nije u kući, izašli su na dvorište.

Jedan od njih počeo da se približava štali.

Iz nje brzo izađe En, s puškom u ruci.

Čovek, koji je baklju još držao u ruci, nije obratio pažnju na nju, jer je odmah video da je to starija žena. Pretpostavljao je da je to Dezova majka, jer je nije video u kući, iako je Bert rekao da su u kući on i žena.

Pregledavši i štalu, on se vratio ispred kuće, gde su bila ostala trojica.

— Nema ga ni ovde, momci. Idemo dalje.

Pojahaše konje i napustiše dvorište.

**

Ričard Smit pruži Leni limenu šolju sa vrućom kafom. Ona tiho reče:

— Hvala, ne želim da pijem kafu.

— Hladno je, trebalo bi da je popijete — insistirao je Smit. — Zato sam vam odvezao ruke.

Video je na svetlosti plamena kako devojka odmahuje glavom.

Šta je ona skrivila, mislio je, kad mora sve to da podnosi. Iskreno mu je bilo žao devojke.

Nije mu rekla nijednu grubu reč, nije vikala, niti ga nervirala na bilo koji drugi način.

Šta će biti s njom ako i dalje bude odbijala da uzme hranu? I, šta će on raditi ako se devojka razboli?

Setio se da toliki zločinci žive na slobodi i terorihu poštene ljude, a on sada drži zarobljenu devojkicu čija je jedina krivica što je sestra Deza Šerada.

Ona je, pak, razmišljala o sutrašnjem danu.

Pre nego što je kočija bila napadnuta, mladi rančer, kog je poznavala još od svog detinjstva, kad je on došao u njihov kraj, bio je zamolio Deza da je pusti kod njega, na ručak.

Otvoreno je govorio da bi od svih devojaka u Grinvilu oženio samo lepu i dobru Leni Šerad.

Ona je rado prihvatila taj poziv, ali ne zbog samog rančera Stejna, za kojim su uzdisale mnoge devojke, nego zbog plavokosog Frenka Tarnera, koji je radio na njegovom ranču.

Bila je to dobra prilika da ga vidi.

I njeni roditelji su se smatrali počastvovani što jedan Stejn na ručak poziva upravo njihovu ćerku, jer u Grinvilu i okolini nije bilo roditelja koji nisu potajno želeli Stejna za muža svojih udavača.

Ričard Smit izvadi iz bisaga jedno čebe i pruži ga devojci.

— Odspavajte malo, pa da nastavimo put. I ja ću malo da prilegnem.

Stavivši sedlo pod glavu, Smit leže.

Leni se šćućurila i pokrila se čebetom.

Smit nije skidao pogled sa nje i ona odluči da se napravi da spava

plašeći se da će njen otmičar ponovo da joj veže ruke.

Čvrsto je bila odlučila da pokuša pobeći od njega, čim ga uhvati san.

S vremena na vreme bi krišom izvirivala ispod čebeta, proveravajući da li Smit spava.

Ali, prošao je čitav sat dok je najzad dočekala da mu oči vidi sklopjene.

Sačekala je još malo, a onda je veoma oprezno ustala.

Smit nije reagovao na to. Počela je da se prikrada svom konju.

Kad je stigla do njega, odvezala ga je od drveta i povelala ga malo dalje.

Ričard Smit nije pavao, kao što je ona pretpostavljala.

Otvorio je oči i pogledom pratio devojkicu. Shvatio je da ona želi da pobegne, što je i očekivao, i odlučio je da je ne sprečava u tome.

Ubrzo je čuo topot njenog konja po tvrdoj zemlji.

Uzeo je čebe, ugasio vatru i odlučio da se malo odmori pre nego što zauvek napusti taj kraj.

**

Leni je terala konja, plašeći se da će je otmičar sustići. Ipak, bilo joj je sumnjivo što je on ne sledi, jer je morao čuti topot, ako se već nije probudio kada se ona podigla i odšunjala do konja.

Pretpostavila je da ju je namerno pustio da pobegne i pitala se šta je tog čoveka navelo da je najpre otme a da je potom pusti da ode.

Kad je izbila na put, zastala je na trenutak, da se orijentiše, a onda je pojahala prema svojoj kući.

Iscrpljena i oznojana, stigla je u dvorište.

Prozori su bili osvetljeni, što je samo značilo da su ukućani još budni.

Ponoć je već bila prošla, ali njeni roditelji nisu legli, a to nije učinio ni Dez.

Sve troje bili su zabrinuti za nju. Čuvši da je neko ujahao u dvorište, oni izjuriše iz kuće.

— Ona je, hvala nebesima! — uzviknula je En i požurila u susret ćer-ci.

Za njom su išli Bert i Dez.

Bert uhvati uzdu i pomože Leni da sjaše.

— Za ime sveta, dete! Izludeli smo od brige! Gde si bila dosad?

— Idemo u kuću, sve ću vam ispričati.

Roditelji i brat Leni Šerad stajali su pred njom i gledali je kao da ne veruju svojim očima da je čitava.

Ona im ispriča šta se desilo od trenutka kad je toga popodneva krenula iz grada pa dok nije, malopre, stigla kući.

Ispitivali su je o otmičaru, ali ona nije znala da im kaže o njemu ništa određeno.

Na kraju je dodala da je bio dobar prema njoj i da sumnja u to da je nije video ili čuo kad je bežala. Čak je verovala da se on napravio da spava, i, ostavivši joj odvezane ruke, omogućio joj bekstvo.

— Sigurno se pokajao što je to uradio — rekla je En. — Uradio je to po nečijem nalogu, a onda se sažalio na tebe, jer ništa nisi skrivila. Ona četvorica što su bili ovde verovatno imaju neke veze sa čovekom koji te je oteo. Oni su navodno tražili Luka Salivena. Oдавно se nije toliko toga dogodilo u istom danu...

Onda se En obrati sinu:

— Deze, i ti stalno tvrdiš da se u gradu događa nešto neobično. Iznenada si izgubio posao...

Dez nije bio raspoložen za razgovor.

Bio je umoran od svega.

Zadovoljan što se sa njegovom sestrom nije dogodilo ništa strašno, rekao je:

— Kasno je, idemo da spavamo. Svi smo imali užasan dan. Ko zna šta nas sutra čeka.

Kad je Dez pomenuo reč »sutra«, na Eninom umornom licu zablistao osmeh.

— Sutra pre podne će po Leni doći Stejnov predradnik, dvokolicom, da je odvede na ručak.

Leni posmili na Frenka.

— Oh, jedva čekam... — rekla je umornim glasom.

*

Mladi Frenk Tarner je na svog gazdu Ralfa Stejna obratio malo više pažnje tek kada je saznao da se on interesuje za Leni Šerad.

Upoređujući sebe i Stejna, Frenk je doneo zaključak na svoju štetu i nikako se, ni po čemu, nije smatrao doraslim tom zgodnom i bogatom rančeru.

Stejn je od njega bio stariji samo nekoliko godina i cela njegova pojava odisala je snagom i mladošću.

Visok i jak, lepo građen, tamnih očiju i sjajne crne kose, izražajnog muževnog lica, i sam po sebi, ne računajući njegovo bogatstvo, bio je san većine devojaka koje su ga poznavale.

Uz to, govorilo se da je besporočan; oružje gotovo nikada nije nosio sa sobom, uvek je bio nasmejan i ljubazan. Mnogo je radio, zbog čega su mu se još više divili, jer su obično drugi radili za njega i mogao je da uživa i provodi se ne radeći ništa.

Frenk je znao da lepoj Leni nema šta da ponudi osim svoje ljubavi.

Još je bio mlad i imao je vremena da radi i stvori neku uštedevinu, ka-

ko bi kupio komad zemlje na kojoj bi saziđao kuću.

Međutim, pošto još nije imao ništa, bio je siguran da ni posle mnogo godina rada ne bi imao ni blizu onoliko koliko je imao Stejn. Ne posle mnogo godina, nego — nikada!

Toga dana se na njegovom ranču pričalo da će na ručak doći ćerka Berta Šerada.

I Frenk je to čuo. Bilo mu je krivo jer je znao da Stejn ne bi tek tako jednu devojkicu pozvao u svoju kuću. Pretpostavljao je da se iza toga krije njegova namera da zaprosi devojkicu koju je i on, Frenk, voleo.

Njegovi drugari koji su znali da je Leni njegova simpatija, zadirkivali su ga, zbog čega se on još više rastužio.

Ipak, nije otišao u kaubojsku kućicu, da se tamo skloni i ne vidi je kada dođe.

Naprotiv.

Poslovao je oko kapije, očekujući da se vrati predračnik Bil Mejsn, koji je dvokolicom otišao po Leni.

Ralf Stejn je, svečano obučen, stajao pred samom kućom, čekajući dragu gošću.

Tako ga je i Leni ugledala kad je dvokolica ušla u dvorište.

Pogledom je tražila Frenka i, videvši ga, nasmešila mu se i pozdravila ga.

Onda je Mejsn sišao sa dvokolice i pomogao joj da i ona side.

Pošto mu je od momaka najbliži bio Frenk, on mu doviknu da ispregne konje, i mladić pride kolima. Leni ga je prvi put videla ozbiljnog, jer kad god su se sretali, on je uvek bio nasmejan.

Leni je znala zašto je Frenk snužen.

Prišla mu je i tiho rekla:

— Zbog tebe sam prihvatila poziv na ručak, Frenk... Želela sam da te vidim.

Potom se okrenula i pošla prema Stejnu, koji je, kao dobar domaćin, pošao u susret gošći.

Leni se dah oduzeo kad je ugledala beli kuću na sprat.

Bila je okružena cvećem i grmovima divljih ruža crvene, bele i ružičaste boje.

Već na prvi pogled je sve na ovom imanju, počev od vlasnika Stejna, delovalo impozantno.

Domaćin je, stigavši do gošće, ispružio prema njoj obe ruke i, ljubazno se osmehujući, rekao:

— Dobro došli, gospodice Šerad. Drago mi je što mogu da vas pozdravim u svojoj kući. Nastojaću da budem dobar domaćin, da biste i drugi put prihvatili moj poziv i počastvovali me svojim prisustvom.

Rekavši to, pomislio je: da biste me zavoleli i poželeli da živite sa mnom, ovde.

Inteligentni i lepo vaspitani Ralf Stejn nije bio nestrpljiv čovek.

Sve što je radio bilo je prethodno dobro pripremljeno i nikada ništa nije prepuštao slučaju.

Naravno, mogao je da ode kod Šeradovih i jednostavno zaprosi Leni, ali je znao da to ne bi bio pravi put do njenog srca.

Ne poznavajući ga dobro i ne znajući kako izgleda njegovo imanje, možda bi ga i odbila, i time bi njegove šanse da je oženi bile bitno umanjene.

Uzdajući se u svoj šarm i u materijalni deo svoje privlačnosti, Stejn je razradio taktiku osvajanja Leni Šerad. Bio je uveren da će joj se sviđeti, da će se diviti njegovim manirima i da će ga ona zavoleti i pre nego što se odluči da se uda za njega.

Nikako nije želeo da joj se name-

će, kako ne bi na taj način izazvao njen otpor.

— Gospođice Šerad, da li ste raspoloženi da malo prošetamo po vrtu? — upitao ju je.

Pre nego što je odgovorila, Leni se okrenu i pogledom obuhvati veoma lepo uređenu baštu.

Pored mnoštva cveća, tamo je bila i jedna klupa od glatkog drveta, obojena u belo.

Glavna staza koja je vodila kroz baštu bila je posuta sitnim belim šljunkom. Leni je morala priznati sebi da ovako lepo imanje dotad nije videla.

Krišom je posmatrajući, Stejn se zadovoljno nasmeši, videvši kako je skromna devojka zadivljena onim što vidi.

Odgovorila je potvrdno, pa su krenuli u šetnju po bašti.

Leni je koristila svaku priliku kada joj Stejn nije gledao u lice da brzo pogleda prema dvorištu, gde je Frenk nešto poslova.

I on se namestio tako da u svakom trenutku može da vidi nju.

Opijena mirisom cveća i ushićena onim što se pruža u njenom vidokrug, Leni nijednog trenutka nije zaboravila zašto je došla.

Znala je kako se Frenk sada oseća. Pretpostavljala je da upoređuje sebe sa Stejnom i pati što je u odnosu na njega samo jedan običan siromašni kaubo.

Posle pola sata šetnje, Stejn pozva Leni u kuću, jer je već bilo vreme ručku.

Najpre su ušli u veliki hol.

Leni je zastala i pogledala okolo.

Nameštaj je bio masivan, u duborezu, prekriven, na manjim površinama, belim vezom.

Persijski tepih u plavo-belom kombinaciji prekrivao je celu prostoriju,

dok su zidovi bili ukrašeni umetničkim slikama.

I beli kamini od mermera sam po sebi je predstavljao umetničko delo.

Odatle je Stejn devojku odveo u hodnik, koji je takođe bio luksuzno uređen.

Potom su ušli u trpezariju.

Za velikim stolom, prekrivenim snežnobelim čaršavom na kom je blistao skupoceni porculanski servis, nije sedeo niko, a bile su tamo samo dve tapacirane stolice sa naslonom.

Stejn izvuče stolicu i ponudi Leni da sedne, a onda i sam sede za sto.

Ispruži ruku i uze bocu sa viskijem.

— Želite li? — upita.

— Ne, hvala, ne pijem viski — odgovorila je Leni.

— Nešto drugo?

— Ne, hvala, žestoko piće uopšte ne pijem.

Stejn je nasuo viski u svoju čašu, nazdravio, i ispio piće. Ubrzo potom je tamnoputa sluškinja donela poslužavnik sa jelom.

Leni se seti Frenka. On će sada sigurno ručati u kućici za kauboje, zapravo u baraci, za drvenim stolom bez stolnjaka, iz aluminijumskog tanjira, kao i svi ostali kaubo.

Stejn je nastojao da uhvati svaki njen pogled i stalno se smeškao.

Leni je bila ljubazna, ali uzdržana.

Pomislila je i na svoje roditelje i brata, koji su se toliko radovali kad ju je Ralf Stejn pozvao na ručak.

Oni su uvek živeli skromno i za život imali ono najneophodnije i nisu krili svoju želju da bar Leni ima više od njih, ako joj se već pruža prilika za to. Ralf Stejn je, uz to, bio i mlad i veoma zgodan. Razume se da ni njima ne bi bio po volji neko ko je bogat a ne i privlačan njihovoj ćerci.

Stejn je bio cenjen kao vredan i uspešan mladić, sposoban da se bavi i najkomplikovanim poslovima.

Dok su u tišini jeli dezert, u trpezariju uđe predradnik Bil Mejsn.

— Gospodine Stejn — počeo on ozbiljnim glasom — izvinite što vas uznemiravam. . .

Stejn ga odmeri namrgodeno.

— Zar nisam rekao da me niko ne uznemirava dok je u kući gospodica Šerad?! — upita.

— Da, znam, ali. . . gospodin Miler mora da vas vidi. Tu je. Samo na kratko želi da porazgovara sa vama.

Čuvši ime vlasnika poštanske kompanije, Stejn se izvini gošći i napusti trpezariju.

Prošlo je nekoliko dugih minuta, a on se nije vraćao. Leni ustade od stola nameravajući da izađe u dvorište, ali je zastala u hodniku kad je čula tihi razgovor iz hola.

Stejn i njegov posetilac govorili su gotovo šapatom, što je pojačalo Leninu radoznalost.

Nije mogla da čuje sve što su kazali nego samo pokojnu reč.

— . . . sigurno. . . pogodio. . . nestao. . . nigde. . .

Iako je Leni čula samo pojedine reči, znala je da je posredi neka tajna, inače ljudi ne bi imali potrebe da govore šapatom.

Pogoden i nestao mogao je da bude samo Luk Saliven, sudeći po priči njenih roditelja o četvorici jahača koji su ga prošle noći tražili i rekli da je teško ranjen.

Oprezno gazeći po mekom tepihu, Leni se još više približila otvorenim vratima hola.

Čula je Milerov glas:

— Treba ga naći, živog ili mrtvog! Gotovo je sa nama ako progovori. A sve ukazuje na to da će početi da brblja.

Znači, vlasnik poštanske kompanije bavi se nečim što se ne zna, pomisli devojka.

Setila se da je Miler, po priči njenog brata, bio najuporniji od trojice moćnika da se Dezu oduzme šerifska značka.

Stajala je na mestu odakle je videla deo hola, ali ne i Stejna i Milera.

Bila je radoznala da čuje nastavak njihovog razgovora, ali se trgla kad je pomislila na to da bi se i njoj moglo dogoditi nešto kad bi ti ljudi shvatili da ih je ona prisluškivala.

Da li oni imaju neke veze sa čovekom koji ju je prethodnog dana kidnapovao, pitala se Leni.

Namerno o tom događaju nije pričala Stejnu, jer je takav bio dogovor u njenoj porodici, kada se vratila pobežavši od otmičara.

Nikada se nije znalo ko je s kim povezan i šta može još da se dogodi.

U stvari, roditelji i brat su joj savetovali da o tome nikome ne priča, da bi zaštitila čoveka koji ju je doduše oteo, ali joj i omogućio da pobje ne i bio dobar prema njoj.

Tu činjenicu mu njegov nalogodavac sigurno ne bi oprostio, tako su mislili Šeradovi.

Brzo se okrenula i vratila u trpezariju.

Htela je ponovo da sedne za sto, ali se predomislila i prišla velikom prozoru, otvorenom, ali zakriljenom belom svilenom zavesom.

Malo je odmakla zavesu.

Videla je Frenka kako stoji pored bunara, glave okrenute prema kući, odnosno prema prozoru trpezarije. U blizini nije bilo nikog, svi su bili na ručku.

Mahnula je Frenku.

Mladić se osvrnuo oko sebe, a onda zaobiđe bunar, prođe kroz baštu i pride prozoru. Leni ispruži ruku, i Frenk je prihvati.

— Slušaj — šapnu mu ona — ja odavde ne idem pravo kući nego u grad. Gledaj ako možeš da se sret-nemo nakratko, moram nešto da ti ispričam.

Brzo je povukla ruku i vratila se za sto.

Nastavila je da jede tortu koja je bila na tanjiriću pred njom.

Stavila je drugi zalogaj u usta kad se Stejn vratio u trpezariju.

Smeškao se, ali je sada njegov smešak delovao izveštačeno, za razliku od malopre. Izvinio se što je bio odsutan.

Leni je, naprotiv, bila dobro raspoložena, mada i zamišljenija. Zato je i prestala da bude uzdržana, jer je po njenom dosadašnjem ponašanju Stejn mogao zaključiti da ona nije naročito zainteresovana za njega.

Sada se situacija promenila i trebalo je da bude obrnuto; Leni je odlučila da mu pokaže koliko je očarana njime i njegovom kućom, jer je znala da on to i očekuje od nje. Zapravo, za kratko vreme otkako je čula Stejnov razgovor sa Milerom u njoj se rodila ideja kako da pomogne u otkrivanju istine.

Stejnu se postepeno vratilo dobro raspoloženje. Sve je krenulo onako kako je on želeo.

— Kad vam se već toliko sviđa ovde, gospodice Šerad, voleo bih da dolazite češće.

Leni se koketno nasmejala.

— Mislim da ću dolaziti često — rekla je. — Sve je ovde tako lepo... uključujući i domaćina...

Stejn uze Leninu ruku i blago je stisnu. Ona je nije povukla. Bio je siguran da je sada na pravom putu da je sasvim osvoji.

Kad je iz razgovora saznala da Stejn ima veliku biblioteku na spratu,

Leni ga zamoli da je odvede gore, jer ona veoma voli knjige.

Leni je zaista iznad svega volela da čita i zato se iskreno oduševila kad je ugledala velike police sa knjigama, koje su prekrivale sva četiri zida velike prostorije na spratu Stejnovе luksuzne kuće.

I tu je pod bio zastrt skupocenim mekim tepihom. U jednom uglu stajao je pisaci sto, a ispred njega još jedan, niži, i četiri udobne fotelje.

U svakom kutu biblioteke stajala je po jedna velika kineska vaza puna svežeg cveća.

Stejn počeo da objašnjava svojoj gošći da su knjige poredane po temama, piscima, godinama izdanja i po jezicima na kojim su napisane.

Lenin pogled zaustavi se na nizu knjiga sa crvenim platnenim koricama i zlatnim slovima.

Ona htela da uzme jednu, ali je Stejn uhvati za ruku.

— Dozvolite... — rekao je kavaljerski — ... ja ću...

Pustio je Leninu ruku i iz rafa izvadio knjigu za koju se Leni bila zainteresovala.

Pošto je pogledala naslov i prvu stranicu, ona ispruži ruku da knjigu vrati na mesto, kad Stejn, opet sa smeškom, ali energično, ponovo ponudi svoju uslugu.

Potom ode do drugog rafa.

— Mislim da u ovom delu ima knjiga koje bi vas jako zanimale, s obzirom na to da ste rekli da veoma volite literaturu koja se odnosi na istoriju — rekao je. — Dodite...

Leni mu pride i počeo da pregleda naslove.

Instinktivno je ispružila ruku da uzme jednu knjigu, ali onda se setila da se to njenom domaćinu ne sviđa, pa ju je povukla.

Stejn to primeti, pa se nasmeja.

— Slobodno je uzmite, gospodice Šerad — reče.

Ona izvadi knjigu iz rafa, prelista je, pa je ponovo vrati. Zatim isto uradi još nekoliko puta.

Stejn je sve vreme stajao pored nje i posmatrao je upadljivo, uživajući u svakom njenom gracioznom pokretu.

A onda devojci nešto prostruja kroz glavu. Pogleda u njega i zavrkuta:

— Mogla bih ovde da provedem čitavu večnost. . . Nego, da li bi bilo neučtivo s moje strane kad bih vas zamolila da mi donesete čašu vode. Posle onako dobrog ručka. . . Ne snalazim se u vašoj kući, inače bih se poslužila sama.

On joj se nakloni i ljubazno odvrati:

— Bićete usluženi, najdraža gošćo. Samo trenutak strpljenja!

Odmah je pošao prema vratima.

Leni je osluškivala njegove korake dok se spuštao niz stepenice.

Brzo se vratila do dela visoke police gde su bile knjige koje je Stejn sam uzimao i vraćao.

Da je i posle bio tako uslužan i da joj nije dozvoljavao da sama uzima knjige, ništa ne bi posumnjala. Ali, bilo joj je neobično što neke knjige ne sme da uzima sama, a druge sme.

Izvukla je onu prvu knjigu.

Polica je bila dvostruko dublja od širine knjiga, pa je iza njih bilo još mesta.

Tu se nešto krije, pomisli ona, inače je Stejn ne bi lukavo odvuкао dalje, napominjući da su za nju interesantnije knjige iz istorije.

Možda je na tom mestu sakrio neki kompromitujući dokument? Ili nešto drugo, što niko osim njega ne sme da vidi?

Ali, Leni iza knjiga nije našla ništa.

Bilo joj je to neobično, jer je osećala da se tu nešto krije. Izvadila je još po jednu knjigu sa svake strane one koja je već bila u njenim rukama.

Polica je i na tim mestima bila prazna.

Počela je da vraća knjige, kad u pozadini police na trenutak zasja nešto.

Ona pogleda bolje; bio je to komad oblog metala debljine dva prsta, nalik na deo malog točka.

Brzo je vratila knjige, plašeći se da je Ralf ne iznenadi.

Našla bi, doduše, neki izgovor, ali joj ne bi bilo svejedno, a možda bi i izazvala Stejnovo podozrenje.

Kad je ruke već bila povukla k sebi i odmakla od tog mesta nekoliko koraka, čula je da Ralf nailazi. Izvadila je jednu knjugu iz dela police pred kojom ju je Stejn ostavio i počela da je lista.

Praveći se da je zadubljena u čitanje, nije reagovala kada se Stejn pojavio na vratima biblioteke.

Tek kad je stao tik pored nje, podigla je glavu.

Stejn joj pruži čašu vode na malom srebrnom poslužavniku.

Ona popi vodu, pa mu reče:

— Hvala vam. Ovde je zaista lepo, ali se ne bih zadržavala više. Ako me pozovete da ponovo dođem, ostaću malo duže i pregledaću vaše knjige, pa, ako mi budete dozvolili, odabraću neku za čitanje.

— Zaista me činite srećnim, gospodice Šerad, što izražavate želju da me posetite i drugi put. Ne bih mario kad biste dolazili svakog dana. Ako ste odlučili da idete, ispratim vas i zamoliti Bila da se pobrine za vaš prevoz kući. Prenesite moje pozdrave svojim roditeljima i bratu

i recite im da bih voleo da i oni budu moji gosti.

— Recite, molim vas, gospodinu Mejsnu da me ne vozi kući, jer imam neka posla u gradu.

— Hoćete li se dugo zadržavati?

— Ne, neću. Neka me vaš predradnik ostavi u gradu, ne treba da me čeka.

— A kako ćete posle kući?

— Brat je u gradu, otići ću sa njim.

*

Leni je, uveče, svojim ukućanima pričala o ručku kod Stejna, o njegovoj prelepjoj kući.

Onda je dodala:

— Mislim da je ono što nije imalo nikakve veze sa ručkom mnogo interesantnije. Dakle, slušajte me pažljivo.

I, ona ispriča o događaju u biblioteci, kao i o tome da su se njene sumnje javile tek pošto je čula razgovor između Stejna i Milera.

Posebno pažljivo ju je slušao Dez.

— Znači, Miler je bio kod njega? Hm. . . I on je bio među onima koji su znali za maršrutu kočije sa zlatom. A ono što si videla iza knjiga u biblioteci može da bude samo ručica od sefa. Nije zabranjeno da čovek smesti svoj sef tamo gde poželi, ali to se u tajnosti čuva samo pred lopovima. Mora da Stejn ima poseban razlog što je to hteo da sakrije i od tebe. Da sam šerif, uzeo bih naloga za pretres kuće i otišao pravo tamo. Sve što si ispričala pobuđuje sumnju. Mogao bih da odem i ovako, da nešto izvedem sam, ali samo kad bih znao da će mi stopostotno uspeti. U protivnom, bio bih izgubljen.

Javi se i stari Bert:

— Ja sam nekako siguran da se tamo nalazi opljačkano zlato i da je taj fini Stejn, zajedno sa Milerom i, možda sa još nekima, organizator pljačke. Razume se da u njoj nije učestvovao lično. Čuva čovek svoj ugled.

En se rastužila.

Odjednom su se srušili svi njeni snovi o Leninoj sreći uz najprivlačnijeg mladog čoveka u Grinvilu.

I Bert je bio razočaran.

Manje zbog Leni a više zbog činjenice da je o tom Stejnu uvek imao lepo mišljenje i voleo ga što je tako vredan i uspešan.

U jednom trenutku tišine, dok su svi zamišljeno ćutali, zaorio se zvonki devojački smeh.

Svi začuđeno pogledaše u Leni.

Pre su očekivali da zaplače.

Ona se i dalje smejala. Upitala je:

— Šta je? Zašto ste napravili takva lica? Ako je to zbog moje propale šanse da se dobro udam, onda ću vas utešiti i reći vam da me ni njegova lepota ni njegovo bogatstvo nisu uzbudili. Ali, srce mi je pokucalo jače kad sam videla onog Frenka Tarnera. . . Uz njegovu pomoć, ja sam skovala plan kako da raskrinkamo Stejna i Milera.

Dez je pogleda u nedoumici.

— Bilo bi dobro da je tvoj plan upotrebljiv, sestro — rekao je sumnjičavim glasom. — Pa, da ga čujemo, to je bar izvodljivo.

— Mislila sam ovako: pošto je Stejn izrazio želju da razgovara sa vama, najavite mu se. Možete svi troje, a možete i samo vas dvojica, tata i Deze. Sudeći po njegovom ponašanju prema meni, on će se obrađovati ako ta poseta usledi već sutra.

— Daj, predi na stvar, Leni. Nestrpiljiv sam — zamolio ju je Dez.

— Dakle, dok biste vi bili kod Stejna, Frenk bi odjahao u grad i poručio Mileru da ga Stejn hitno poziva kod sebe, ne pominjući da u kući ima gostiju. Vas dvojica, na primer, zatražili biste od Stejna da vam pokaže biblioteku, jer ste, navodno, čuli od mene da je veoma vredna, dobro opremljena...

— Hm... Ne vidim nigde tvoju ulogu, Leni. Zar bi ti ostala kod kuće? — upitao je Dez.

— Kako ne vidiš moju ulogu? Zar tu nisam ja najglavnija? Svi će misliti da se ja udajem za Stejna, a ja to nikako ne želim. Dakle, konpromitovaću se. Kad ljudi vide da od braka nema ništa, razume se da će svi misliti da je Stejn odustao i da za to postoji dobar razlog. Drugi momci će, onda, s podozrenjem gledati na mene i ko zna kakve će moje šanse za udaju biti posle toga. Naravno, ja bih ostala kod kuće, jer vam tamo ne bih ni na koji način mogla pomoći. Šta još hoćete od mene? Isplanirala sam celu stvar i rekla vam neke stvari o kojim sigurno niste imali pojma.

— Dobro, Leni, ostaćeš kod kuće — prihvatio je Dez sestrin plan — ali ćeš nam precizno objasniti gde se nalazi onaj točak, ili već šta je. Jesi li zapamtila naslove onih knjiga?

— Jesam, mada to ne znači ništa, jer Stejn može i da ispremešta knjige — logički je rezonovala devojka. — Radije ću vam nacrtati ceo taj zid, prvi sleva, kad se uđe u biblioteku...

— Pretpostavljam da si se sa Frenkom o svemu dogovorila, čim tako sigurno iznosiš plan. Pristao je da to uradi za tebe?

— Jedva je dočekao da nešto uradi za mene — ponosno odgovori Leni. — Taj momak bi za mene uradio sve. Uostalom, i ja sam njemu, sve

vreme dok sam boravila u Stejnovoju kući, pokazivala da sam došla zbog njega. Najvažnije mi je da on zna da između onog ulickanog Stejna i mene nema ničeg. Za ostale me nije briga. Od Frenka sam čula i to da Miler često navraća u kuću njegovog gazde. Ponekad sam, ali najčešće sa još jednim ili dvojicom ljudi.

Dez se zamisli.

— Interesantno... — promrmlja.

— Zašto? — upita ga otac.

— Zato što se u gradu ponašaju jedan prema drugom veoma zvanično, a nikada ih nisam video zajedno, da negde sede ili stoje na ulici i pričaju, kao što to rade drugi poznanici. Ni u onom gospodskom salunu, gde se skupljaju ugledniji građani, nikada nisu sedeli za istim stolom. To mi je sumnjivo... A kad već odlazi njegovoj kući, i to ne retko, onda su ili prijatelji ili saradnici. Još mi samo nije jasno kako se u celu tu stvar uklapa Luk Saliven i gde je on sada... Da, Leni, priznajem da ti je ideja dobra, samo, meni se ne ide u tuđu kuću da istražujem, kad mi to sada nije posao i može da bude opasno za mene, naročito ako je Stejn povezan sa moćnicima, a očigledno jeste...

— Deze — obrati se bivšem šerifu otac — kao prvo, svi građani su dužni da se bore za pravdu, pa bili zastupnici zakona ili ne, a drugo, možda i važnije, u ovom slučaju, ti nisi regularno ostao bez posla, niti je onaj Robertson regularno postavljen. Da sam na tvom mestu, ja bih se i dalje ponašao kao šerif. Razmisli o tome.

Dez je verovao svom ocu. Nije morao dugo da razmišlja. Brzo je odlučio.

Sačekao je da mrak potpuno ovlada i da prođe vreme kad bi nekoga

mogao sresti na putu koji vodi za Grinvil.

A onda je krenuo.

Jahao je prema gradu, stalno na oprezu.

Kad se najzad približio Grinvilu, sjahao je i privezao konja za jedno stablo.

Potom je pešice prešao stotinak jardi i ušao u veliko dvorište koje je, s druge strane, izbijalo na polje izvan grada.

U samom dnu dvorišta, gledajući s te strane, bila je kuća iz koje se moglo dospeti u bočnu ulicu u kojoj kuće nisu bile izgrađene zbijene jedna uz drugu.

Kroz jedan uski prolaz moglo se ući u dvorište zgrade u kojoj se nalazila šerifova kancelarija.

Šunajući se po mraku, Dez je pazio da ne izazove neki šum, ili buku, jer bi bio otkriven i onemogućen da uradi ono što je naumio.

Svaki put pre nego što bi napravio nekoliko koraka, pažljivo bi oslušnuo i proverio ima li koga u blizini. U to doba noći nije ni očekivao da će videti nekog, jer svi oni koji nisu spavali mogli su da budu samo u jednom od grinvilskih saluna.

Kad je stigao do dvorišnog ulaza u šerifovu kancelariju, zastao je.

Uzeo je komad zemlje i bacio ga na prozor, da vidi da li će neko reagovati na to.

Pošto se nije dogodilo ništa, Dez zaključio da ni u kancelariji ni u dvema ćelijama nema nikog.

Pritisnuo je kvaku, za svaki slučaj, mada je znao da se i ta vrata, kao i ulična, noću uvek zaključavaju.

Po njegovom planu, u svoju bivšu kancelariju trebalo je da dospe kroz jedan od dvorišnih prozora.

Kad je utvrdio da su svi prozori zatvoreni, prišao je onome koji je i

sam uvek najteže zatvarao, jer mu bravica nije bila ispravna.

Nije ni triput gurnuo prozor, a on se, bez buke, otvorio.

Dez uskoči u hodnik.

Odatle, pipajući po mraku, stiže do kancelarije. Ona se obično nije zaključavala.

Iznenadio se kad je, ušavši u kancelariju, utvrdio da je velika fioka pisaćeg stola zaključana.

Iz džepa je izvadio nož i njime uspeo da popusti bravi i otvori fioku.

Potom je, pipajući po fioci, našao jednu od nekoliko metalnih zvezda, koje su tu stajale godinama, čekajući da budu upotrebljene.

Ranije se dogodilo da šerif nestane, ili bude ubijen, ili da se iznenađeno ukaže potreba za imenovanje dvojice pomoćnika, pa, običaj da se u fioci čuva po nekoliko značaka ostao je kao opomena na te, nekadašnje događaje, ali i kao podsećanje da sve uvek mora biti spremno ako iskrsnu teškoće.

A sada je baš to bio slučaj.

Uzeo je jednu zvezdu i stavio je sebi na jaknu, na grudi.

Neopažen, kao što je i došao, napustio je šerifsku kancelariju istim putem kojim je i došao.

*

Našavši se na kraju grada, prešao je onih stotinak jardi do svog konja, odvezao ga i pojahao.

Krenuo je putem prema svojoj kući.

Po njegovoj proceni, moglo je biti jedan posle ponoći. Nije jahao brzo.

Oprezno je osluškivao i motrio na sve strane.

Nikad dotad se nije plašio, ali kad je shvatio da je izgubio poverenje u nekoliko ljudi koji su se prema nje-

mu ponašali kao prijatelji, nije mu bilo svedjedno.

Ipak, nije se nikoga plašio, ali mu je bilo stalo do toga da akciju izvede dokraja, da mu se ne dogodi nešto zbog čega bi mogli nastradati ljudi koji nemaju nikakve veze sa nasiljem i kriminalom, a veruju i njemu i drugima koji su pred zakonom, na izgled, čisti.

Bio je na pola puta prema kući, kad u jednom trenutku, dok se osvrtao na sve strane da proveri da li ga neko prati, on ugleda, kroz gustiš, neko svetlo.

U nedoumici šta bi to moglo da bude, on zastade.

Tamo je, pomisli, koliba usamljene Klare Votson i začudio se da u to doba noći kod nje gori svetlo. Znao je da u kući nema ni starijih, ni dece, ni nekog drugog zbog kog bi noću Klara morala biti budna.

A možda je ona bolesna?

Možda bi trebalo da je poseti, da vidi šta nije u redu, i ponudi joj svoju pomoć? Bila je siromašna devojka i možda joj je stvarno sada trebalo pomoći.

A možda je to i zamka za njega, sinu Dezu kroz glavu. Takvu pretpostavku nikako nije smeo isključiti.

Šta je da je, Dez odluči da vidi zašto je u to doba noći upaljena petrolejka u Klarinoj daščari.

Veoma oprezno, pojahao je puteljom prema skromnoj kolibi.

Nije jahao dugo, kad je odlučio da konja ostavi podalje od kuće.

Da se ne čuje topot.

I, ako ustreba, da on, Dez, lakše nestane među drvećem i žbunjem. Lagano koračajući, pazeći da ne izazove nikakav šum, Dez stiže do kućice.

Pored nje bila je mala štala, i on zastade iza nje. Učinilo mu se da čuje rzanje konja.

Znao je da Klara ima jednog.

Sa tog mesta video je i prozor.

U jednom trenutku, Dez vidi Klaru, ali ona brzo nestade iz njegovog vidokruga, ali nije prošla nego se sagnula. Verovatno je sela.

Dez se prišunja kućici.

Pripri se uz zid od balvana, pored prozora, a onda promoli glavu i pogleda unutra.

Vide da Klara Votson sedi na krevetu, njemu okrenuta leđima.

Iz lonca pored sebe izvadila je ubrus, iscedila ga i stavila na krevet.

Drugu osobu Dez nije video, ali je shvatio da ona to nekoma stavlja oblog.

Odmah je i naslutio ko bi to mogao biti bolesnik: Luk Saliven.

Pošto se nije događalo ništa što bi ukazivalo na prisustvo još nekog u blizini daščare, ili u njoj. Dez se odvaži i promoli glavu još više kroz pritvoreni prozor.

Iz tog položaja, video je i Luka Salivena. Nije se iznenadio.

O Luku Salivenu se pričalo da je teško ranjen i da je nestao, a o Klari Votson da toliko čezne za muškarcima da bi prihvatila bilo kojeg; samo da joj se ponudi.

Prvo se Dezu učinilo da Luk spava, ali je onda shvatio da je mladić zapravo u nesvesti. Ima temperaturu, zbog upale. Zato mu Klara stavlja obloge.

Pitao se da li je ta rana jako teška i da li je opasna po Lukov život.

S jedne strane uzbuđen je što je Saliven teško ranjen i što je, po svedecima, u dosluhu sa onima protiv kojih se Dez bori, a s druge strane smiren što je ranjenik u sigurnim rukama devojke koja i te kako zna kako se leče rane, on se vrati do konja i pojaha prema kući.

Ralf Stejn je sa zadovoljstvom primio u goste oca i brata Leni Šerad.

Znao je da od njih, osim same Leni, ne može dobiti ništa, ali mu to nije ni bilo važno, jer je imao sve što mu je bilo potrebno za luksuzni život.

Bio je siguran da će razgovor krenuti u željenom toku, jer je, bar što se tiče Leni Šerad, sve išlo onako kako je on bio zamislio.

I Bert i Dez su već imali prilike da vide kuću Ralfa Stejna, ali samo spolja.

Ovo im je, sada, bilo prvi put da su i ulazili u nju.

Nisu krili svoje divljenje kad su ušli u veliki hol u prizemlju kuće.

Domaćin je vodio glavnu reč, a kada je u jednom trenutku ućutao, Dez je iskoristio priliku da i on progovori:

— Leni nam je mnogo pričala o vašoj biblioteci. Hoćemo li je danas videti?

— Da, gospodine Šerad. Svakako. Inače, ako nije posredi ručak ili večera, goste obično primam u biblioteci. Tamo je razgovor mnogo ugodniji. Ovde u holu takođe je prijatno, ali preblizu je dvorište.

Pošao je napred, a otac i sin Šerad išli su iza njega.

U jednom trenutku stari Šerad pomisli da su i on i njegov sin namamljeni u klopku, da ih je Stejn namerno pozvao, kako bi im uradio nešto. Razlog bi mogao biti u tome što se Stejn plašio Dezove odlučnosti i sposobnosti da otkrije nešto što se ne zna, a što bi moglo da ugrozi nekolicinu najmoćnijih ljudi u Grinvilu.

Bert se setio kako mu je, dok je bio mlad vojnik, pretpostavljeni stalno ponavljao da nije teško boriti

se protiv neprijatelja kad znaš ko je on, nego protiv prijatelja o kom ne znaš da ti nije prijatelj.

Međutim, i on i Dez su imali svoje revolvere kod sebe, i to nije bilo ništa neobično, niti im je iko to mogao zameriti, jer takav je bio zakon Zapada.

Onaj ko je išao nenaoružan, bez ičije pratnje, ili je bio suviše siguran u svoju moć, ili je to činio zato da ne bi pao u iskušenje i oružje upotrebi- oonda kada za to nije trenutak, ni prilika.

Šeradovi su stanovali daleko od grada; Dez je godinama služio Zakonu, a u Grinvilu i okolini su se u poslednje vreme događale čudne stvari, što je i bilo opravdanje za njihovu odluku da se ne odvajaju od revolvera.

Kad su stigli u biblioteku, Stejn ih je poštudio da sednu, i oni se uvališe u udobne fotelje.

U početku, ni oni ni Stejn nisu pominjali Leni, iako je ona bila razlog tom susretu.

Razgovarali su o svačemu, ali su vešto izbegavali da pominju ono o čemu je pričao ceo Grinvil: o prepadu na kočiju, otimanju zlata i ubistvu trojice pratilaca kočije.

Nije se smelo dogoditi da Stejn ista posumnja pre nego što otpočne planirana akcija.

Videli su Frenka kad je izjahao iz dvorišta; učinio je to čim ih je video, još dok nisu ni ušli u dvorište Stejnovog imanja.

Kad Frenk bude našao Milera, a naći će ga ili u kancelariji ili u njegovoj kući, obojica će se vratiti najkasnije za pola sata.

Toliko vremena trebalo je odugovlačiti razgovor sa Ralfom Stejnom.

Dez je, ispod jakne koju nije hteo da skida, imao košulju, a na njoj še-

rifsku značku, koja sada nije mogla da se vidi.

Stari Šerad je pričao o svojim ratnim uspomenama, o oružju, vojsci...

I on i Dez su, čim bi domaćin skrenuo pogled na onog drugog, posmatrali mesto na kom je, po Leninom opisu, bio tajanstveni metalni točkić.

Smatrajući da je prošlo dovoljno vremena u formalnom razgovoru, Stejn počeo da pominje Lenino ime.

— Zaista možete biti ponosni na nju — govorio je iskreno. — Veoma je inteligentna, a to je prava retkost kod takvih lepotica kakva je ona.

— I ona o vama govori sve najlepše — prihvatio je Bert Šerad.

I, dok je tražio reči koje bi nadovezao na već izgovorene, na stepeništu se začuše teški koraci.

Ubrzo se pojavio Tenesi Miler, vlasnik poštanske kompanije.

Još nije ni bio ušao u biblioteku, već je počeo da govori:

— Ralfe, zaista nemam pojma...

Ugledavši Berta i Deza, on naglo prestade da govori. Nije upitao šta će oni ovde, niti je znao zašto ga je Stejn pozvao, jer je bio siguran da ta dvojica ne znaju o njihovom prijateljstvu i drugim vezama.

To se krilo u Grinvilu.

Odlučio je da se i dalje tako ponaša.

Ljubazno je pozdravio dvojicu Šerada, ne pominjući da je došao na Stejnov poziv.

Ovaj je, opet, mislio da je Miler došao iznenada i nenajavljen zato što hoće da mu saopšti neke novosti, pa je ćutao, da ne bi izgledalo da su Šeradovi suvišni, kad ih je već on pozvao u goste.

Stejn je znao da je Miler najviše insistirao da umesto Deza Robertson bude šerif, ali se u to nije me-

šao, niti su ga članovi porodice Šerad zanimali u bilo kom drugom pogledu osim u pogledu Leni, koju je tom prilikom hteo i da zaprosi od njenog oca i brata.

Zvaničnim glasom, Stejn pozdravi Milera:

— Dobro došli, gospodine Miler! Izvolite, sedite... Kao što vidite, imam goste, ali ste i vi dobrodošli!

Dez mrkim pogledom odmeri Milera.

Još je bio ljut na njega što mu je onemogućio da nastavi istragu oko pljačke zlatnog tovara, i što je mislio da će to neko drugi bolje uraditi. A stvar sigurno nije bila u tome, mislio je Dez, mada nije znao ni to u čemu bi stvar mogla biti.

Kad mu je Leni ispričala da Miler pominje nekog ranjenog čoveka, najverovatnije Luka Salivena, kog treba naći živog ili mrtvog, postao mu je još odbojniji.

Ipak, bio je ljubazan u razgovoru, kao i njegov otac.

Razgovor je tekao neusiljeno i izgledao je da je sve u najboljem redu.

A onda se, iznenada, Dez podigao.

— Smem li malo da razgledam vaše knjige, gospodine Stejn?

— Izvolite... — odgovorio je domaćin bez razmišljanja. Nastavio je razgovor sa Bertom i Milerom, ali je krajičkom oka pratio Dezove kretanje.

Da ne bi bio upadljiv, Dez nije odmah zastao tamo gde je, po Leninom opisu, bio metalni točkić.

Vadio je knjige iz ostalih rafova, gledao ih, vraćao. Lagano se približavao mestu koje ga je najviše interesovalo.

Kad je izvukao knjigu sa određenim naslovom, koja je ipak ostala na mestu na kom je stajala i onda

kada je Leni bila u biblioteci, Stejn se našao iza njegovih leđa.

U istom trenu, Dez se naglo okrene prema Stejnu; u ruci je već držao kolt koji je izvukao ispod jakne.

Ledima okrenut Mileru, Stejn nije znao da je i taj njegov gost na nišanu — u istoj sekundi kad je potegao Dez, revolver je izvadio i njegov otac.

Ne naročito uplašeno, Stejn upita:

— Šta ovo treba da znači, gospodo?

Miler je samo treptao, ne pitajući ništa.

— Imamo svoje razloge — odgovorio je Dez. — Ako mislite da nemamo razloga da se ovako ponašamo prema vama, imate prilike da nam dokažete da ste ostali ono što smo dosad mislili o vama: poštteni, ugledni, plemeniti ljudi...

Miler začudeno upita:

— A šta bi odjednom moglo da vas navede na pomisao da nije tako?

Potom se obratio Stejnu:

— Zar ne, gospodine Stejne, da su bivši šerif i njegov otac u zabludi što se tiče nas dvojice... Ili, Deze, da nisi uvređen zbog toga što smo ti oduzeli šerifsku značku? To je bio dogovor...

Dez ga prekide:

— Dosta je bilo tvojih laži! Dogovor?! O kakvom dogovoru pričaš? Nešto ti je pomrsilo račune, ja sam ti zasmetao, i ti si odlučio da me izbaciš iz šerifске kancelarije i značku daš svom čoveku!

Dez je zaista bio ljut, i to nije krio. Otvoreno je rekao ono što je mislio.

I Miler i Stejn su poverovali da je to razlog što su na nišanu, i laknulo im je.

— Ako je tako, Deze, ako ti je toliko stalo, ti možeš opet da budeš šerif...

... — nesigurnim glasom je govorio Miler.

Ni on ni Stejn nisu bili vični barantanju oružjem, jer je za njih sve što se radi revolverom radio neko drugi. Sami nisu bili nikakvi borci.

Dez ga pogleda iznenađeno.

— Šta to znači, Mileru? Zar ne postoji dogovor? Kako jedan čovek, konkretno, ti, može da odluči o tome ko će biti šerif? Čas vraćaj zvezdu, čas možeš biti šerif!

— Ali, Deze...

— Ne može to tako, Mileru! Koja li je tvoja moć u Grinvilu?! Uostalom, što se tiče šerifске značke, pitacu te samo jedno i odmah ću te upozoriti da ti je bolje da govoriš istinu, jer ću je ionako doznati na drugom mestu, a onda ću stvar terati dokraja, do najviših vlasti! Ali, ne zato što mi je stalo da budem šerif ovog grada punog kukavica nego zato što ne želim biti igračka ni u čijim rukama.

— Da čujem to tvoje pitanje...

— Ono glasi: da li sam ja opozvan na regularan način i da li je sve što je usledilo, mislim na imenovanje novog šerifa, bilo po zakonu? To si sigurno saznao, jer si prethodno morao da se konsultuješ za sudijom...

Miler iskolači oči.

Videlo se da je uplašen.

Po prirodi nije bio naročito hrabar, a oružja se plašio oduvek, mada ga je, kad je bio mlađi, obilato koristio. Ali, ta vremena su prošla. Sada je bio gazda i nije bilo potrebe da se dotiče oružja.

— Pa, nije baš... bilo sve po zakonu... — promućao je. — Nas trojica smo...

— Nije više važno šta ste vas trojica odlučili. Meni je dovoljno što si potvrdio ono što sam već znao. Jedino nisam upoznat s tim da li ste mi

nakačili nešto kao razlog dovoljan da se moj opoziv potvrdi i kod viših vlasti. To ću sada čuti od tebe, Mile-ru.

— Nismo, bar ne zasad. . .

— Dobro, ako je tako — odgovori Dez.

Potom otkrili jaknu, tako da se na košulji videla šerifska značka.

— Onda, gospodo, sve ono što radim, u službi je zakona i u njegovo ime.

Dez se obratio Stejnu, kog više nije hteo da persira i naziva ga gospodinom:

— Ralfe, skloni odavde ovih nekoliko knjiga.

Stejn nabra obrve.

— Ne razumem. . .

— Razumećeš uskoro! Hajde, vadi knjige! — sada mu je glas bio strog i zvučao je preteći, tim pre što je cev revolvera ne baš nežno prislonio na Stejnova leđa.

Ovaj počeo da vadi knjige.

— Još! — naređivao mu je Dez. — Bar još po tri sa svake strane, Ralfe!

Kad se ukazala prilično velika praznina na mestu gde su do malopre bile knjige, Dez, još uvek sa koltom uperenim u Stejnova leđa, gurnu slobodnu ruku u raf i napipa metalni točak.

— Otvori ovo, Ralfe!

— Ali tu. . . — počeo Stejn.

Ipak, smatrao je pametnijim da poslušati razgnevljenog šerifa, jer se nije imao čega plašiti, ukoliko se ne potegne jedna stara priča.

Okrenuo je određenu kombinaciju, i vrata sefa se otvoriše.

— Izvadi i ono što je unutra! — naredio mu je Dez.

Za to vreme, Bert Šerad je budno motrio na svaki Milerov pokret.

Stejn zavuče ruku u sef.

— Postoji li neki drugi prilaz sefu? — pitao je dalje Dez. — Ako ne,

onda nekako gurni ustranu ovu policu i oslobodi prilaz! Samo, pazi, nemoj da učiniš nešto nepromišljeno ili da ti padne na pamet da uzmeš u ruke oružje! Moj otac nije mlad i drži Milera na nišanu, ali ako se ukaže potreba, on u istoj sekundi može da upuca i tebe i Mile-ru!

Stejn pride boku police i lako je gurnu u stranu. Napravio je uski prolaz do sefa, ali Dez nije bio zadovoljan njime, pa je naredio domaćinu da tu policu odmakne bar još za jedan metar.

Kad je i to bilo urađeno, Dez, da se ne bi našao između zida i police, reče Stejnu:

— Sadržaj sefa baci na pod. Pono-vo ti kažem da ne vadiš oružje, ako ga imaš u sefu. Pre nego što bi se okrenuo, bio bi gotov.

Ralf počeo da vadi iz sefa svežnjewe novčanica i da ih spušta na pod.

Miler je pokušavao da ga brani:

— Valjda čovek kakav je on sme da drži svoj novac u svojoj kući. To rade i drugi. Svi znaju da Stejn uspešno posluje. . .

— Čuti, Mileru! Niko te ništa nije pitao. Sačekaj svoj red, i ti ćeš imati prilike da govoriš!

Svežnjevi novčanica bili su obeleženi uskim belim trakama na kojim je stajao naziv banke.

Ništa neobično, pomislio je Dez.

I on i njegov otac očekivali su da vide zlato, ali Stejn je ispraznio sef a da u njemu nije bilo ni grumena zlata.

Dez ga upita:

— Imaš li još koji sef u kući?

— Imam. Tamo držim dokumenta i svoj novac. . .

— Kako »svoj«? A, šta je ovo?

— Pa. . . i ovo je moj novac. samo. . .

I dalje ga držeći na nišanu, Dez

čučnu i sa poda podiže svežanj novčanica.

Na traci, na kojoj su slova naziva banke već bila izbledela, datum je bio vidan. Sav taj novac bio je upakovan u nekoj banci pre ravno deset godina!

On podiže još jedan svežanj.

I na njemu je naziv banke bio nejasan, ali se videlo da je njeno sedište u Durangu, na jugu Kolorada.

— Prebroj taj novac, ili, ako znaš, reci koliko ga tu ima — zahtevao je od Stejna.

— Nisam brojao... ali, mislim da tu ima dve stotine hiljada dolara...

Dez se s nevericom zagleda u Stejna. Sve se uklapalo: Durango, pre deset godina, dve stotine hiljada dolara...

Setio se i sudenja koje je vodio, ali mu nikako nije bilo jasno kakve veze sa svim tim može da ima Stejn. Njegov lik bio je toliko upečatljiv da bi ga se setio i posle deset godina.

Osim toga, u ono vreme Stejn je bio previše mlad da bi bio učesnik u jednom prepadu na banku koji je bio dobro organizovan.

Sudenje u Durangu, Dezu je, kao sudiji, bilo prvo, i možda se zato sećao svih detalja.

Pred očima su mu bili i likovi trojice osuđenih, a naročito onog glavnog, koji je dobio dvanaest godina. Čak mu se i prezimena sećao; bio je to izvesni Grifit.

— Ralfe — obratio se on Stejnu — objasni mi odakle ti taj novac.

— Zaradio sam ga i... čuvam ga...

— Pa ti si zaista bio genije! Koliko godina si imao kad si počeo da radiš i zarađuješ? Slušaj, da sada, na primer, imaš pedeset ili šezdeset godina, i da si jedno pet puta bogatiji nego što jesi, ne bi stigao da skupiš toliko novac. Ali novac nije ni skup-

ljan. Svi svežnjevi bili su pakovani u banci pre deset godina, čak istoga dana. Kako to objašnjavaš?

Stejn pogleda u Mileru. To je bio njegov mučitelj već godinama. Ucenjivač. Zašto bi ga sada poštedeo? Ako i sam mora da nastrada, neka i Miler bude uvučen u igru.

Odjednom mu se smučio taj ljigavi, dosadni čovek, koji nikad, otkako se znaju, nije imao svoje ja i, uopšte, nije bio čovek dostojan poštovanja.

Pre mnogo godina, Miler je Stejnu učinio jednu uslugu i to je dobro iskoristio i, po svemu sudeći, nije nameravao da odustane od namere da ga koristi dokle god je živ.

Onda je Stejn odlučno rekao:

— Novac nije moj. Miler mi ga je dao da ga čuvam.

Dez skrenu pogled na vlasnika poštanske kompanije.

— Kakve veze imaš ti sa pljačkom u Durangu? Novac očigledno potiče iz te pljačke i nikada dosad nije bio pronađen. Ima suviše podudarnosti da bi bilo drugačije. Negde u dokumentima, koja čuvam sa tog sudenja, imam zabeležene i serije tih novčanica. Ali, nije potrebno da proveravam. Dakle, Mileru?

Vlasnik poštanske kompanije tako besno je gledao u Stejna da je ovaj okrenuo glavu, ne mogavši da otrpi njegov pogled.

— Mileru — opomenu ga Dez — nemoj da vrdaš! Možda je za pljačku optužen pogrešan čovek. S obzirom na ogromnu sumu, ni sada ne bi bilo kasno da ti se sudi. Pazi šta govoriš, Mileru!

— Ja s tim nemam nikakve veze — preznojjavao se Miler.

— Oni koji su pljačku izvršili, bili su i osuđeni...

— Znači, ovaj novac i dalje pripada banci?

— Ne... Ja... Moj brat...

— Kakav brat?! Koliko se sećam, među pljačkašima nije bilo nikog sa prezimenom Miler.

— On se ne zove Miler! — javi se ponovo Stejn.

— Njegovo pravo prezime je Grifit!

Iako se mozaik događaja postepeno sklapao, Dez još nije video kakve veze imaju sa svim tim Stejn i Grifit zajedno.

Nije morao dugo da razmišlja, jer je ljutiti Miler, odnosno Grifit, uzviknuo:

— Ralfe, kad si me već odao, neću ni ja tebe da štitim! — Okrenuo se prema Dezu Šeradu. — Deze, za razliku od mene, on se ne krije pod tuđim imenom. Zaista se zove Ralf Stejn i čist je pred zakonom, ali samo zato što sam mu ja svedočio, i to lažno! Bio je veoma mlad, a uz to i toliko bogat da sam znao da ću od njega uvek moći da imam sve što budem pozeleo!

Stejn se gorko nasmeja.

— Zato si me pratio svuda. Nigde nisam mogao duže da se zadržim a da se ti ne doseliš. Deset godina me cediš i deset godina izigravam tvog slugu, finansirao te...

— Za razliku od tebe, ja nisam ubio čoveka! — besno je uzviknuo Miler.

— Čekaj... — počeo Stejn, a onda se okrenu prema ocu i sinu Šerad. Još se nadao da će uzeti njihovu ćerku za ženu i bilo mu je stalo da se pred njima opravda. — Ja ću vam objasniti u čemu je stvar... Dakle, Miler, odnosno Grifit, bio je prisutan kad sam se, kao momčić od nekih sedamnaest godina, posvađao sa jednim kockarom. Bio je to neki okoreli i zloglasni tip, koji je i ubio nekoliko ljudi, ali nikada ni-

šta nije moglo da mu se dokaže, pa je i dalje bio na slobodi. Znajući to, ja sam se bio uplašio i, u očekivanju da će on da potegne, ja sam potegao pre vremena, i pucao. Dakle, pucao sam prvi, Grifit je svedočio da sam pucao u samoodbrani i da je onaj tip prvi hteo da puca u mene. A da je hteo, to je sigurno, samo... samo što sam ja... Da nisam potegao, on bi me sigurno ubio.

— Čim je pao, pozvali su šerifa. Budući da tip svoj revolver nije imao u ruci, stavili su mu ga u desnu ruku. Eto, to je cela priča. Ceo moj greh. Od tada pa do danas ja zaista ne dajem povoda da se o meni govori loše, pred zakonom sam zaista čist. Meni je otac ostavio toliko zemlje, stoke i novca koliko zajedno nemaju petorica najbogatijih ljudi u ovom kraju. Na mom imanju radi mnogo ljudi, niko od njih se ne žali. Upravo zbog onog svog mladaćakog greha nastojim da živim što poštenije, da je moj odnos prema drugima što ispravniji... Želeo sam, nekada, da pobegnem od Grifita, ali sam shvatio da ne mogu. Deze, ako misliš da za ista treba da odgovaram, spreman sam...

— To neka drugi odluče. Moje je da o svemu obavestim oblasnog šerifa, a on će videti da li treba da obaveštava tužioca. Toliko što se tiče ovog novca. Međutim, još uvek ne znamo šta je bilo sa opljačkanim zlatom i ko je organizovao akciju. Mileru... Grifite, ti sigurno znaš nešto o tome. Najzad, tvoja kompanija je prevozila teret.

— S tim događajem nemam nikakve veze — odgovorio je Miler, odnosno Grifit.

— A šta je značio razgovor između vas dvojice, kad si rekao da Saliven mora biti pronađen živ ili mrtav, jer će nešto izbrbljati?

— On je bio u zatvoru u kom je i moj brat, tamo su se njih dvojica upoznali. Moj brat Ted mu je rekao da je novac iz pljačke kod mene, da ga ja čuvam. Luk i ne zna da sam ja novac ostavio kod Stejna, plašeći se da ga neko ne otkrije kod mene. Jer sam se plašio da će, ako bude duže s tobom, pasti u iskušenje da kaže nešto o ovom novcu. U tom slučaju morao bih odati Ralfa. . .

— I zbog toga si bio spreman da naručiš ubistvo Luka Salivena?

Grifit je ćutao.

Jedno vreme je pognute glave zurio u svežnjeve zelenih novčanica, a onda je iznenada skočio na starog Šerada, pokušavajući da uzme revolver od njega.

Bert se otimao, ali je i pazio da ne dođe na nišan sopstvenog revolve-ra.

Stejn nije preduzimao ništa.

Iako nije pokazivao nameru da se bori, ali ni da štiti Šeradove, Dez je, za svaki slučaj, stajao pored njega i držao ga na nišanu, spreman da zapuca i u Grifita.

Pošto Grifit nije odustajao od gušanja, a to je dovodilo u opasnost život njegovog oca, Dez ispalio hitac uvis, kao upozorenje. Međutim, Grifit nije odustajao. Po svaku cenu je hteo da se dokopa revolve-ra, računajući s tim da Dez neće pucati u njega da ne bi slučajno pogodio svog oca.

Od pucnja nije prošlo ni nekoliko sekundi, kad se na vratima biblioteke pojavio Frenk Tarner.

— Mileru, ostavite čoveka, ili puca-m! — viknuo je. U rukama je držao veliku pušku.

Grifit se ukoči.

Stari Bert, zadihan, opet uze na nišan vlasnika poštanske kompanije.

Stejn je začuđeno gledao u mladića, svog kauboja, koji je bio poznat po tome što je miran i što se nikada nije latio oružja.

Mladić ostade u vratima.

Stejn je seo u fotelju. Bio je miran. Izgledalo je da mu je laknulo što više ne mora da čuva tuđi novac.

Dez se obrati Grifitu:

— Ti si, već po prirodi stvari, bio jedan od onih koji su znali kojim putem će ići kočija sa zlatom. . .

— Znao sam, ali nikome nisam rekao. Taj podatak su prvi od mene čuli pratilci kočije, od kojih je sada jedino živ Maks Moris. . .

Dez ga prekide:

— U redu, Grifite. Razgovor ćemo nastaviti drugom prilikom, a sada, oče i ti, mladiću — obratio se Frenku — podite sa mnom!

Stejna i Grifita su ostavili same, a njih trojica izašli su na dvorište.

Dez se stalno pitao kako se ranije nije setio da pritegne Maksa Morisa.

Sada mu je bila logična pretpostavka da je samo on mogao biti organizator pljačke, jer je od početka moglo biti sumnjivo da je on jedini preživio onaj masakr.

Međutim, tako jednostavno niko nije mogao zamisliti rešenje. Uz to, Maks je bio veoma cenjen i pošten građanin Grinvila.

Sve je bio izrežirao tako logično, da Dez ni u jednom trenutku, sve do pre nekoliko minuta, nije posumnjao u njega.

*

Jašući prema gradu, Dez Šerad se još uvek pitao da li je moguće da sa ovom pljačkom i ubistvima ima veze čovek kakav je Maks Moris.

Još se nadao da je u zabludi.

No, znao je da će uskoro i to da se razreši.

Kad je, zajedno sa ocem i mladim Frenkom stigao pred kuću Maksa Morisa, Dez im dade znak da sjašu.

Sva trojica, sa revolverima, odnosno puškama, uleteli su u kuću Maksa Morisa.

On je sedeo za stolom sa dvojicom njima nepoznatih ljudi, za koje se ispostavilo da su iz Bouldera. Ni jedan od trojice nije se latio oružja, jer je od početka bilo jasno da su na nišanu i da ne vredi da išta pokušavaju.

Maks Moris je shvatio da se sazнала istina o nedavnom razbojničkom prepadu na kočiju.

Dez im je naredio da podignu ruke. Jedan od dvojice Maksovih gostiju, podiže ruke, i ironično reče:

— Vidi ti starog petla! On bi da se bori!

Čim mu je čuo glas, stari Šerad reče:

— Deze, po njegovom glasu bih rekao da je to bio jedan od četvorice koji su kod nas usred noći tražili Luka Salivena.

Dez pogleda u govornika.

— Tražili ste tog momka, a on vam je bio pred nosom. Naravno, neću vam reći gde. Sreća je što ga niste našli. . . Makse, u tebe sam se grdno prevario i razočarao. . .

Maks ga prekide:

— Deze, ja. . .

— Ne vredi ti da se pravdaš, sve je jasno. Nikada ne bih pretpostavio da bi bio kadar da sa plaćenim ubicama organizuješ prepad na kočiju koju si sam vodio, da bi pristao na to da poubijaju tvoje drugove. . . No, sad ne vredi govoriti o tome. Nego, reci mi zašto ste tražili Luka Salivena. Da li zato što je on znao da si ti vođa pljačkaša i ubica?

— Nije znao — tiho odgovori Maks. — Tražili su ga isti ljudi koji su učestvovali u pljački, jer. . . jer ih je Miler platio da ga likvidiraju. Oni ne pitaju ništa, prihvataju se svakog posla, imaju svoje tarife. . . Lično ništa nisu imali protiv Luka. . . Inače, Deze, čini mi se da ja od te pljačke neću imati ništa. Ni grumen zlata. Ova dvojica su došli da mi kažu da su ostali iz grupe koja je izvršila pljačku pobegli sa zlatom. Ali, ja im ne verujem. Verovatno i moj deo hoće da podele među sobom. Deze, ispitaj tu stvar. Ako sam se uvalio u to blato do guše, i nemam ništa od toga, neka nemaju ni ovi. Sve ću ti reći i pomoći da se zlato vrati onima kojima i pripada.

Dok su Bert i Frenk i dalje držali na nišanu trojicu pljačkaša, Dez im je namaknuo lisice na ruke.

Onda su bili odvedeni u grinvilski zatvor. . .

Odmah je poslao telegram oblasnom šerifu, napravio zapisnik i sve pripremio da zločince preda višim vlastima. Posle toga je, umoran, otišao kući.

*

U Grinvilu je, posle tog događaja, opet bilo sve kao pre. Luk Saliven je ozdravio, ali nije otišao iz Klarine dašćare. Ljudi su ga vidali kako nešto posluje oko nje, kako kopa zemlju, a u salunu se nije više pojavljivao.

Leni Šerad se sve češće vidala sa Frenkom Tarnerom, a Dez sa učiteljicom, kod koje je odlazio svake večeri pod izgovorom da joj se još jednom zahvali na pomoći i podršci.

Građani Grinvila su se divili svom šerifu i zaklinjali se da će, ka-

da bude potrebno, svi poći sa njim u poteru.

Tenesi Miler, odnosno Grifit, bio je optužen za podstrekivanje ubistva, a protiv Stejna tužilac nije imao ništa, jer je njegov predmet već bio zastareo, a uz to, ovom prilikom bio

je poginuo čovek za kojim je bilo raspisano nekoliko poternica u više država na Zapadu.

Maks Moris, kao i ostali iz grupe koja je napala kočiju, ubila troje ljudi i uzela zlato, bili su osuđeni na smrt vešanjem. . .

Sexpress

EROTSKI MAGAZIN
NA SVIM KIOSCIMA

Stimulativno!
Uzbudljivo!
Zanimljivo!
Kontakti!
Modeli!

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

od sledeće godine

NOVA SUPERKRIMI EDICIJA

HEJZI, NJUŠKALO

serija romana o njujorškom privatnom detektivu
MAJKLU HEJZLVUDU HEJZIJU

HEJZI, NJUŠKALO

romani pisani u najboljem maniru majstora tvrde
škole krimića

HEJZI, NJUŠKALO

superromani o superdetektivu

HEJZI, NJUŠKALO

romani akcije, iznenađenja, surovih obračuna...

HEJZI, NJUŠKALO

romani nabijeni seksom i nasiljem, pisani grubim i
sočnim jezikom podzemlja

HEJZI, NJUŠKALO

romani koji nikoga neće i ne mogu ostaviti
ravnodušnim

HEJZI, NJUŠKALO

od januara sledeće godine na svim kioscima

HEJZI, NJUŠKALO

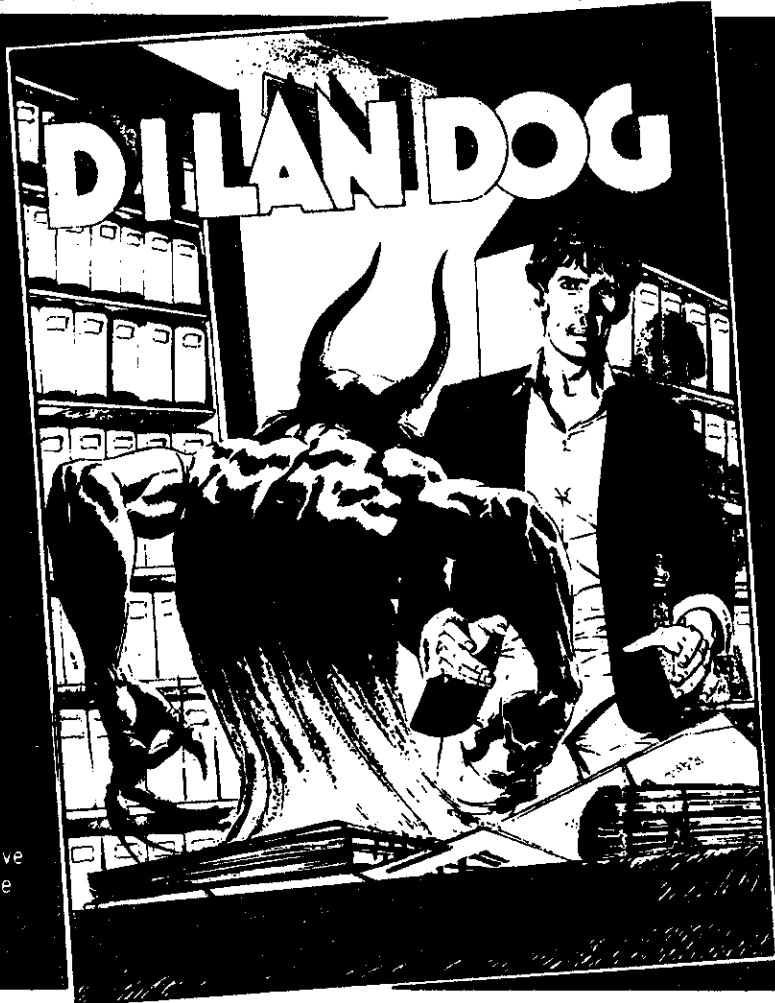
romani do sada neobjavljeni u Jugoslaviji
ne zaboravite

PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA! PAŽNJA!

NAJNOVIJI FANTASTIČNI STRIP

NA SVIM KIOSCIMA

SPECIJALNO IZDANJE »ZLATNE SERIJE«

DILAN DOG
detektiv koji
se ne plaš
strave i zla

DILAN DOG
u događajima
na granici
snajave

DILAN DOG
rešava slučajeve
koji prevazilaze
i najbujniju
masti

DILAN DOG se hvata ukoštac sa silama mistike i zla

DILAN DOG NA SVIM KIOSCIMA

NA SVIM KIOSCIMA

SEKSTIRIP

NOVO!

NOVO!

NOVO!

**SAMO
ZA
ODRASLE**

IZ PERA
NAJPOZNATIJIH
MAJSTORA
STRIPA

PRVI PUT ZA NAŠE ČITAOCE

KUPCIMA PAN POSTERA!

PAN POSTERE možete kupiti na sledećim prodajnim mestima:

BOSNA I HERCEGOVINA

BANJA LUKA

- knjižara »VESELIN MASLEŠA«, Ul. V. Masleše 22.
- Robna kuća »BOSKA«, odel. 216, Trg m. Tita bb.
- knjižara »MLADOST«, Hanište bb.

BIHAĆ

- knjižara »VESELIN MASLEŠA«, M. Tita 10.
- knjižara »VESELIN MASLEŠA«, Ozimice TO - 15.
- SOUR »VESELIN MASLEŠA« GTRO »BIHAĆ«, Drvarska

DOBOJ

- Robna kuća »BEOGRAD«, odel. 3050, M. Tita 1a.

JAJCE

- knjižara »VESELIN MASLEŠA«, br. 466, Ive Lole Ribara 28.

MOSTAR

- knjižara »SVJETLOST«, br. 12, M. Tita 109.

BOS, BROD

- Robna kuća »BEOGRAD« odel. 2850, M. Tita 2.

PRIJEDOR

- knjižara »VESELIN MASLEŠA«, br. 412, M. Tita 35.

PRNJAVOR

- Robna kuća »PRIMA« RO »PROMET«

SARAJEVO

- knjižarska kuća »SVJETLOST« 795, Vase Misikina 14.
- knjižara »SVJETLOST« br. 1, M. Tita 54.
- knjižara »OSLOBODENJE«, M. Tita 13.

TUZLA

- RTK Robna kuća »TUZLANKA«, Bratstva i jedinstva 26.

ZENICA

- Robna kuća »BEOGRAD« OOUR 1650, M. Tita 73.

MOSTAR

- knjižara »VESELIN MASLEŠA«, Mostarskog bataljona 9.

CRNA GORA

BAR

- NIO »POBJEDA«, Knjižara »KULTURA«, Bul. revolucije 6

BIJELO POLJE

- Robna kuća »BEOGRAD« OOUR 3950.

HERCEG NOVI

- TRO »MJEŠOVITO« OOUR »VELEPRODAJA«, Njegoševa 16.

TITOGRAD

- NIO »POBJEDA«, Knjižara »KULTURA« Ul. Slobođe 35.

TIVAT

- TRO »MJEŠOVITO«, OOUR »PROMET«, Moše Pijade 2.

HRVATSKA

DUBROVNIK

- knjižara »MARIN DRŽIĆ«, Nozarit bb. PLOČE

OSIJEK

- knjižara IKRO »MLADOST«, Ul. L. Kordića 4.

KOPRIVNICA

- knjižara »NARODNE NOVINE«, Trg m. Tita 4.

KARLOVAC

- TRO »TEKSTIL«, RK »KARLOVČANKA« odel. 17.

METKOVIĆ

- knjižara »RAZVITAK«, OOUR »MALOPRODAJA«, Stjep. Filipovića bb.

PODR. SLATINA

- Robna kuća »SLATINKA«

RIJEKA

- »DISKO-BUTIK«, Ul. Križanićeva 1.
- knjižara IKRO »MLADOST«, Korzo 11.

PULA

- knjižara »MLADOST«, Trg Republike 3.
- knjižara »MATKO LAGINJA«, Trg bratstva i jedinstva 9.

SISAK

- Robna kuća »GRADSKI MAGAZIN«

NAŠICE

- Nakladni zavod "MATICE HRVATSKE", Radičeva 23.

VARAŽDIN

- Robna kuća "VAMA", odel. 766, Lenjinov trg 9.

VINKOVCI

- Robna kuća "VINKOVČANKA"

VIROVITICA

- Robna kuća "TRGOCENTAR", odel. "Samolzbor" 2/1.

VUKOVAR

- Robna kuća "VELEPROMET" - "VUKOVAR", odel. 103.

SLAVONSKI BROD

- knjižara "NARODNE NOVINE", Stovarište veleprodaje

ZADAR

- knjižara "RAD", Lole Ribara 6.
- TRO "ZADRANKA", Skladište br. 7/69, Uvale Gaženice 23.

ZAGREB

- knjižara "MLADOST", Prod. 1. Ilica 30.
- knjižara "MLADOST", Petrinjska 2.
- knjižara ITRO "NAPRIJED", br. 2, Trg Republike 17.
- knjižara "PROSVETA", Trg bratstva - jedinstva 5.
- knjižara "TEHNIČKA KNJIGA", br. 1, Masari-kova 17.
- knjižara "TEHNIČKA KNJIGA", Kačićeva 26.

SLAVONSKA POŽEGA

- RO "POŽEŠKA DOLINA", RK "SLAVONKA", Nikole Demonje 5.

MAKEDONIJA**SKOPLJE**

- knjižara "MAKEDONSKA KNJIGA" 4, Trgovački center
- knjižara "KULTURA", br. 42, Pitu Guli 1.

SLOVENIJA**DOMŽALE**

- Robna kuća "NAPREDAK", Totov trg 1.

CELJE

- knjižara "PRIMORSKI TISK", JLA 5.

KRANJ

- knjižarna "MLADINSKA KNJIGA", Majstrov trg 1.

LJUBLJANA

- knjižarna "MLADINSKA KNJIGA" in galerija, Titova 3.
- knjižarna "MLADINSKA KNJIGA", Nazorjeva 1.

MARIBOR

- knjižarna "MLADINSKA KNJIGA", Galerija ARS, Gosposka 28.

PTUJ

- knjižarna "MLADINSKA KNJIGA"

SLOVENJ GRADEC

- knjižarna "MLADINSKA KNJIGA", Glavni trg 8.

TITOVO VELENJE

- knjižarna "MLADINSKA KNJIGA"

TOLMIN

- knjižarna "MLADINSKA KNJIGA"

SRBIJA

(van pokrajina)

ALEKSINAC

- knjižara BIGZ "KULTURA", br. 6, M. Tita 133.

ARANDELOVAC

- knjižara "PROSVETA" JNA 2.

BAJINA BASTA

- RO "KADINJAČA", M. Tita bb.

BEOGRAD

- Robna kuća "BEOGRAD", odel. 125, Terazije 15 - 23.
- Robna kuća "BEOGRAD", br. 2, Knez Mihailova 5.
- Robna kuća "BEOGRAD", odel. 137, Nušićeva bb, DRAKSTOR
- Robna kuća "BEOGRADANKA", br. 4, Masari-kova 5.
- Dečja robna kuća "BEOGRAD", Trg Marksa i Englesa
- knjižara "JUGOSLOVENSKA KNJIGA", Knez Mihailova 2.

BEOGRAD

- knjižara BIGZ "KULTURA", Terazije 45.
- knjižara BIGZ "KULTURA" 37, Bul. revolucije 239.
- knjižara BIGZ "KULTURA", Požeška 61, BA-NOVO BRDO
- knjižara BIGZ "KULTURA", Patrice Lumumbe 46, KARABURMA
- knjižara BIGZ "KULTURA", S. Vukosanićeva 9, MLJKOVAC
- TRO "PAPIR" prodavnica "CERAK", Kosmajka 56a, CERAK

NOVI BEOGRAD

- Robna kuća "MERKATOR", Palmira Toljatića 7.
- knjižara BIGZ "KULTURA", br. 4, Narodnih heroja 11.

ZEMUN

- Robna kuća "BEOGRAD" OOUR 1233, M. Tita 13.

DONJI MILANOVAC

- knjižara - prodavnica "SLOGA" OOK "MI-

ROČ", M. Tita bb.

BOR

- Robna kuća "BEOGRAD", odel. 2250, M. Tita 2.

ČUPRIJA

- Robna kuća "MERKATOR" - ANGROPRO-MET, Ul. Cara Lazara 3.

ČAČAK

- RO "PROSVETA" knjižara "BRANISLAV NUŠIĆ", M. Tita 12.

KNJAŽEVAC

- Robna kuća "BEOGRAD" OOUR 2750, Trg oslobođenja 2.
- knjižara MIR "NOTA", Karadordeva 11.

KRAJUJEVAC

- knjižara "PROSVETA", Dom knjiga, M. Tita 54.

KRALJEVO

- Prod. "GVOŽĐAR" - "KOLOR", Cara Lazara 38.

KRUŠEVAC

- Prod. "UKRAS" OOUR "DEVA", Mirka Tomića 2.

SRBIJA
(van pokrajina)

LESKOVAC

- knjižara BIGZ «KULTURA» br. 27, Južni blok 1.
- Samost. trgov. radnja - knjižara, Svetozara Markovića 102.

NIŠ

- knjižara «NOVA KNJIGA», Dušanova 102.
- knjižara «GRADINA», Prod. 2, M. Tita 38.
- knjižara «GRADINA», Prod. 4, Voždova 74.
- knjižara «GRADINA», M. Tita 113.

PARAČIN

- Robna kuća «BEOGRAD», odel. 2550, M. Tita 41.

POŽAREVAC

- Robna kuća «BEOGRAD» OOUR 3562, Trg oslobođenja 1.

SMEDEREVO

- knjižara «DUNAV» OOUR «PREHRANA», Moše Pijade 12.
- Samostalna knjižarske radnja, Ul. Karađorđeva 18.
- Prod. «DUNAV» - «GRAMO» - «BAR», br. 222, Karađorđeva 14.

SVETIZAREVO

- knjižara BIGZ «KULTURA», br. 41, M. Tita 14

ZAJEČAR

- Robna kuća «BEOGRAD», br. 3150, Trg oslobođenja 20.

ŽITKOVAČ

- knjižara BIGZ «KULTURA», br. 18, M. Tita 13.

VOJVODINA

APATIN

- Robna kuća «PODUNAVLJE», br. 55, M. Tita 6.

BAČKA PALANKA

- Robna kuća «IZBOR», M. Tita 27 - 29.

BAČKA TOPOLA

- knjižara «FORUM», br. 3, Rade Končara 4.

BELA CRKVA

- Prodavnica «DNEVNIK»-a

BEZDAN

- knjižara «VESELIN MASLEŠA» OOUR «PROSVETA», M. Tita 45.

KOVAČICA

- knjižara «PROSVETA», M. Tita 48.
- Robna kuća «PROGRES» OOUR «BUDUČNOST», M. Tita 48.

KLJAIČEVO

- knjižara «PROSVETA»

NOVI SAD

- Robna kuća «NORK», JNA 17.
- knjižara «SVJETLOST», br. 14, Zmaj Jovina 12
- prodavnica «DNEVNIK»-a, Zmaj Jovina 11.
- prodavnica «DNEVNIK»-a, Detelinara, Rume-
nački put 27.
- prodavnica «DNEVNIK»-a, LIMAN II, Ravanička
11.
- prodavnica «DNEVNIK»-a, Petrovaradin, Blok
VIII.

STANIŠIĆ

- IRO «VESELIN MASLEŠA» knjiž. «PROSVETA»,
Oslobođenja 95.

PADINA

- TUTRO «PROGRES» OOUR «BUDUČNOST»,
M. Tita 41.

PALIC

- Robna kuća «NAMATEKS» - «PALIC», Horgo-
ški put 71.

PANČEVO

- BIGZ «KULTURA», br. 43, Zanka Zrenjanina 3.
- knjižara - poslovnica «PANČEVO», Ul. Oslobo-
đenja 19.

RUSKI KRSTUR

- knjižara PK «PRVI MAJ» - «GAVRILO NAD», M.

Tita 76.

SOMBOR

- knjižara «PAPIRUS» - «PROSVETA», M. Tita
26.

SR. MITROVICA

- knjižara «ZMAJ JOVA», br. 125, Trg bratstva -
jedinstva 8.
- knjižara «BUDUČNOST», M. Tita 16.

SRBOBRAN

- knjižara «NAPREDAK», Trg slobode 6.

SUBOTICA

- knjižara «MINERVA», Prod. 1, 10. oktobra 4.

TEMERIN

- prodavnica «CENTROSLAVIJA» OOUR «TISA»,
M. Tita 375.

VRŠAC

- Robna kuća «BEOGRAD» OOUR 1850, Trg po-
bede 7.

ZRENJANIN

- knjižara «FORUM», br. 5, M. Tita 19.
- knjižara BIGZ «KULTURA», br. 38, M. Tita 6.

NOVI BEČEJ

- TRO «POTISJE» knjižara «SVJETLOST», M. Tita
1.

U SLEDEĆEM BROJU

K. L. Smit

RASKRŠĆE SMRTI

Roj pogleda prema grebenu na
drugoј strani reke. Trenutak
kasnije, Nikson mu dodirnu rame.
Čulo se sve glasnije klopavanje
točkova. Svi su napregnuto
osluškivali. . .

JUGOBANKA

DODITE
DA SE DOGOVORNO!

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128072